De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

56. KAAPSTAD, DONDERDAG, 25 NOVEMBER 1886. NO. 4,814.

COLONIAL OFFICE CAPE TOWN

25 Ruinpaarden, 3, 4 en 5 jaren oud, allen gedresseerd onder Zadel en in Tuig.
2 Extra Karrezels.

Op Dingsdag, 30 dezer, ZULLEN bovengenoemde Paarden ter Lots PUBLIEK WORDEN VERKOCHT

Te Klapmuts Statie.

Zijnde in goede conditie en gesch[illegible] voor dadelijk gebruik.

A. J. LOUW.

Paarl, 22 Nov. 1886.

[illegible], Faure & Co., Afslagers.

TE KOOP

Op aankomst binnen weinige dagen,

30 KISTEN CASSIA,

TEGEN LAGEN PRIJS,

Aan de Pakhuizen van

WARNER & Co.,
Kazernestraat.

TE KOOP,

Aan de Pakhuizen van

WARNER & Co.,

KAZERNESTRAAT,

[illegible] HARING, in Blikken van 3 Dozijn.
[illegible] in Vaten ongeveer 170 Haringen bevattende.

Leest deze Aankondiging

VAN EEN

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Goedgeteeld Melkvee, enz.,

ZONDER RESERVE.

NAAR de Pacht van de Plaats Johannesfontein, te Durbanville, verloopen is, zijn de heeren HOFMEYR EN ZOON gelast te verkoopen,

OP VRIJDAG,

3 DECEMBER AANST.,

Ten 10 ure, op de Plek,

14 Koeijen, sommige in melk, anderen staande te kalven.
25 Vaarzen.
De 2 welbekende Bullen.
36 Slagtossen, in fraaije conditie.
[illegible] Rij- en Trekpaarden.
[illegible] Bokken en Lammeren, Varkens, Huismvee, enz., Boerderijgereedschappen, Melkerij benoodigdheden, Huisraad, enz.

N.B.—De Koeijen en Vaarzen zijn met verstand uitgezocht en uit uitmuntend Melkgevend Ras getrokken, en zijn in prachtige conditie.

S. J. MOSTERT.

STELLENBOSCH.

DR. Mej. WIUM, op den 15den van iedere maand (op verzoek) voor raadpleging voor Kunstmatige Tanden, enz. B. T. HUTCHINSON, Tandheelmeester (L.D.S., R.C.S.), 2 Nieuwestraat, Kaapstad.

BIJ den Ondergeteekende is een ZWART PAARD (RUIN), omtrent 3 jaren oud, wit haar op de schoft, komen aanloopen in deze maand. De Eigenaar kan hetzelve terug bekomen, mits betalende de kosten dezer advertentie.

J. H. MOMBERG.

Vlaizeberg, Stellenbosch,
24 Nov. 1886.

GETROUWD, in de Ned. Geref. Kerk te Stellenbosch, op Dingsdag, 23 Nov., door den Wel-Eerw. heer J. A. JOUBERT, M.A., geassisteerd door den Plaatselijken Leeraar, Ds. J. H. NEETHLING, de Jongeheer GIDEON JOHANNES DE VIJBERT, G.zn., met Jongejufv. SARA CHRISTINA DE WAAL, P.dr., beide uit Stellenboschkloof.

Stellenboschkloof, 24 Nov. 1886.

HET heeft den Heere behaagd tot Zich te nemen, op den 20sten November, ten half 6 ure, ons teederminnend dochtertje MAGDALENA CATARINA, in den ouderdom van 1 jaar, 2 maanden en 23 dagen. Hoe smartelijk ons verlies ook voor onze diep gewonde harten is, willen wij Gode zwijgen, want het is de Heere die het gedaan heeft.

MATHIJS M. DE TOIT,
SUSANNA DEBORA JOUBERT.

Montagu, 22 Nov. 1886.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira**, om den anderen **Woensdag**, te 4 uur n.m., te **St Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"MEXICAN," Kapt. BAINBRIDGE 1 December, via Madeira alleen.
"SPARTAN," Kapt. WAIT, 15 December via St. Helena, Ascension en Madeira
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 29 December via Madeira alleen.
"MOOR," Kapt. GRIFFIN, 12 Januarij, via **St. Helena en Madeira.**
"TROJAN," Kapt. LARMER, 26 Januarij, via Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Z. Afrika.

ROCKLANDS
Koolmijn Maatschappij.

KENNISGEVING

AAN Deelhebbers in bovengemelde Maatschappij, dat op DONDERDAG, 2 DECEMBER AANST., eene ALGEMEENE VERGADERING gehouden zal worden, ten Huize van den heer ANDS. UIJS, om 1 uur 's namiddags, wanneer ook het 2de Paaiment betaalbaar zijn zal, en dat zij die in gebreke zullen blijven, niet meer als Deelhebbers kunnen beschouwd worden.

Al degenen die om Aandeelen wenschen, vervoegen zich tot den Ondergeteekende,

JACS. BOSMAN.

Durbanville, 18 Nov. 1886.

WEGGELOOPEN

VAN de Plaats Klipbank, behoorende aan den heer GERT TRUTER, op Donderdag, den 11den dezer, 1 BRUINE EZEL (Merrie), met geelen bek, omtrent 7 jaar oud. Schutmeesters en andere personen bij wie zij is aangeloopen of nog moge komen aanloopen, gelieven dadelijk kennis te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

GERT D. TRUTER.

Klipbank, distrikt
Malmesbury, 20 Nov. 1886.

WEGGELOOPEN of GESTOLEN van den Ondergeteekende, op Zondag, 21 dezer, VIER OSSEN, in goede conditie; namelijk een zwarte schilder, met stompen kwast, een zwartlap met ophoorns, een roode met witten ringhals en een zwartbonte. Heeren Schutmeesters en anderen waar zij mogen komen aanloopen, worden vriendelijk verzocht kennis te geven aan den Ondergeteekende.

J. A. BRIERS.

Groenfontein, Klapmuts Station,
21 November 1886.

BENOODIGD.

Rockland Seminarium, Cradock.

1. EEN PRINCIPAAL voor bovengemelde Inrigting tegen een Salaris van £100 per jaar, met vrijen Kost en Inwoning. Applicanten moeten in staat zijn leerlingen op te leiden voor de Elementaire- en Honeurs Examens.

2. EENE ASSISTENT-ONDERWIJZERES, tegen een Salaris van £70 per jaar, met Vrijen Kost en Inwoning. Applicanten moeten in staat zijn het Hollandsch grondig te Onderwijzen.

Applicaties, tezamen met certificaten van bekwaamheid en andere getuigschriften, zullen door den Ondergeteekende worden ontvangen niet later dan 15den December 1886.

Werkzaamheden te beginnen (indien mogelijk) met de heropening der Scholen in Januarij 1887.

H. S. J. KRUGER,
Voorzitter.

Cradock, 1 Nov. 1886.

ANTH. M. DE WITT

ARCHITECT, ENZ.

Kantoor, CREWES' GEBOUWEN,
KAAPSTAD.

CALEDON.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

PLAATSEN, SCHAPEN, BOKKEN, OSSEN, PAARDEN, VARKENS,

Boerderijgereedschap, Huisraad, enz.,

TE "BOTRIVIER,"

Nabij Villiersdorp, Distrikt Caledon.

In den Boedel van wijlen den heer PETRUS JOHANNES DE KOCK, Sr.

Op WOENSDAG en DONDERDAG,

22 en 23 DECEMBER 1886,

TEN 10 URE IN DEN MORGEN.

1. DE WELBEKENDE EN ZEER VRUCHTBARE PLAATS genaamd "**GLORIA,**" gelegen nabij de Rivier Zonder End, groot omtrent 943 Morgen. Er zijn uitmuntende Zaailanden, en prachtige Veeweide, zoowel voor Groot- als Kleinvee en Struisvogels.

2. DE PRACHTIGE PLAATS genaamd "**KALE RUGGENS,**" gelegen aan de Rivier Zonder End, groot omtrent 1,306 Morgen. Deze is voorwaar een van de beste Plaatsen in dit Distrikt.

3. DE PLAATS "**ZWARTE STOMP,**" groot 389 Morgen, bekend als een goed stuk goed.

4. DE PLAATS "**RUSTRIVIER,**" groot omtrent 582 Morgen, gelegen als boven, te goed bekend voor verdere aanbeveling.

5. DE PLAATS "**HET FORTUIN,**" alias "**TWAALFFONTEIN,**" groot 798 Morgen, zeer geschikt voor Groot- en Kleinvee en heeft fraaije Zaailanden.

6. DE PLAATS "**WELGEMOED,**" groot 575 Morgen, zoo goed als de andere.

7. DE PLAATS "**DIEPKLOOF,**" alias "**WELGEMOED,**" groot 804 Morgen, bekend als eerste klas Grond.

8. STUK GROND genaamd "**EZELJAGT,**" uitmutend goed, groot 299 Morgen.

9. EEN STUK GROND, tusschen "**DIEPKLOOF**" en "**KALE RUGGENS,**" LOT 1,175, groot 225 Morgen; extra.

10. DE PLAATS "**KLEIGAT,**" alias "**PAARDEKLOOF,**" te welbekend als een goed Stuk Grond, daarom is het niet noodig hare hoedanigheden te beschrijven. Groot 1,073 Morgen, gelegen aan de Botrivier.

11. DE PLAATS "**CANAAN,**" gelegen aan de Botrivier, groot 793 Morgen; zeer vruchtbaar.

12. EEN STUK GROND genaamd "**DWAALBERG,**" gelegen in Bot- en Palmietrivier, groot 445 Morgen, zeer geschikt voor Groot- en Kleinvee.

13. EEN STUK GROND, genaamd "**UITKOMST,**" gelegen als boven, groot 678 Morgen; heeft goede Weivelden.

14. EEN STUK GROND genaamd "**CECIDONIS RANDT,**" gelegen als boven, groot 454 Morgen; zeer geschikt voor Groot- en Kleinvee.

15. EEN STUK GROND als boven gelegen, groot 814 Morgen, genaamd "**JACKELSRIVIER.**"

Bovengemelde Plaatsen grenzen allen aan elkaar, en maken te zamen een prachtige Plaats uit. De Grond is meest onbeploegd en uitgerust. De heer P. J. DE KOCK was zoo welbekend, en men heeft zoo veel van zijn grond gehoord, dat geen verdere aanbeveling noodig is.

16. 5 FRAAIJE ERVEN, gelegen in het bloeijende dorp VILLIERSDORP, met volop water.

LEVENDE HAVE:

2,200 Fraaije Jonge Ooijen, van 2 tot 5 jaar
1,200 „ Lammers
800 „ Vette Hamels, 3 tot 4 jaar, geschikt voor den Slagter
1,000 Jonge Hamels, van 1 en 2 jaar
300 Oude Ooijen
20 Ooi- en Kapaterbokken
40 Jonge Ossen en Koeijen
90 Vette Varkens, 2 Afrikaander Bullen.
1 Paar extra Schimmel Karpaarden.

De Schapen, Ossen en Varkens zijn allen in uitmuntende conditie, goed voor den Slagter, en de aandacht van koopers wel waardig.

VERDER:

200 HENGST- en MERRIEPAARDEN, in extra conditie. De Paarden zullen bij de lot worden opgeveild, volgens condities te worden afgelezen op de Vendutie. Een goede kans voor Speculateurs. Kom dus en zie voor uzelve.

BOERDERIJGEREEDSCHAP:

1 Kapkar, 1 Open Kar, 1 extra Bokwagen
1 Extra Nieuwe Kapwagen, 1 Set Trekgoed en Jukken, compleet, 1 set Tuigen, 2 Paar Achtertuigen, Ploegen, Eggen, 1 lot Gereedschap, 2 Zadels en Toomen, 1 Legger, 2 Azijnvaten, 1 Kruiwagen, 1 Lange Leer, Ankers, Halfamen, Giftpotten en Balies, 1 Zeeppot, Voorhamers, 1 lot Ploegscharen, Zakken, Graven, Pikken, Planken, Riemen, en een menigte andere Goederen, te veel om te melden.

GRAAN:

40 Mud Rog, 1 lot Haver en 1 lot Kaf.
20 „ Akers, 1 mud Steenkool.

HUISRAAD:

1 Fraai Morocco Set, met Sofa en Stoelen
1 Ronde Mahoniehouten Tafel
1 Paardenharen Set, compleet

Groote Kasten, Mahoniehouten Wasch- en Kleedtafels, 1 Groote Spiegel, 1 Cheffonier, Groote Spiegels, 1 Sideboard, Ledekanten, Stoelen, 1 Easy Chair, Eettafels, Huisklok, Glas- en Aardewerk en Keukengereedschap, enz., enz.

De Meubelen zijn alle van de beste soort en bijna nieuw.

VERDER:

1 Groote Perambulator voor een Invalide, en

LAATSTELIJK,

1 IJzeren Safe (Brandkast.)

Bonus zal gegeven worden.

VERVERSCHINGEN ZULLEN WORDEN VERSCHAFT.

Het VASTGOED zal op WOENSDAG verkocht worden en de LOSSE GOEDEREN daarna.

M. J. DE KOCK,
P. J. DE KOCK,
C. M. M. DE KOCK, geb. DELPORT,
} Executeuren Testamentair.

Caledon, 19 Nov. 1886.

H. J. DEMPERS, Afslager.

OSSEN! OSSEN!!

De heeren DE VILLIERS, FAURE & Co.

ZULLEN VERKOOPEN

TE KLAPMUTS,

Op MAANDAG, 29 November,

105 Trekossen, van Namaqualand
80 Slagtossen, van Boesmanland
55 Slagtkoeijen, van Boesmanland.

Bovengemelde zijn juist opgebragt in prachtige conditie door den welbekenden handelaar J. DESCONDI.

C. A. PILKINGTON & BROEDER,
Agenten voor de Verkooping.

KOEIJEN! KOEIJEN! KOEIJEN!

DE Ondergeteekende zal verkoopen per Publieke Veiling, zonder Reserve, aan de beroemde Veeplaats ZANDGAT, gelegen aan den negenden Mijlsteen, Kaapsche Afdeeling, nabij D'Urban Weg Spoorweg Station, op

Maandag, 13 December,

TE 11 URE,

23 *KOEIJEN,* van *HOLLANDSCH* en *AYRSHIRE* gekruisd ras, sommige in volle melk, en andere staande binnen kort te kalven, van Kerry en Hollandsche Bullen.
19 *KERRY KOEIJEN,* sommige in volle melk en andere staande binnen kort te kalven.
1 *KERRY BUL,* 3 jaren oud, (Pik Zwart van kleur).
13 *TREKOSSEN.*
8 *OPREGTGETEELDE OSSEN; SPEENVARKENS,* 10 weken oud.
20 *JONGE GANZEN,* juist geschikt voor Kerstmis.

☞ Onder de hierboven geadverteerde Koeijen zijn sommige oprogtgeteelde Friesche (Hollandsche) en Kerry Koeijen.

De Verkooping biedt een prachtige kans aan Veefokkers, om goed bloed en Melkgevende soorten onder hun Vee te brengen. Melkboeren zullen ook een kans hebben om Koeijen die op droog worden staan te vervangen, en private Familien zullen een kans hebben zooals nog bijna nooit een is aangeboden om uitstekend goede Koeijen te koopen voor Huishoudelijk gebruik, daar er eenige prachtige Kerry Koeijen zijn onder die welke verkocht zullen worden. En laatst maar niet het minst:

Alles zal zonder reserve worden verkocht.

Ververschingen zullen worden verschaft.

N.B.—Karren zullen aan Durban Weg Station zijn om Koopers naar de Verkooping KOSTELOOS te vervoeren.

JOHN A. WELCH, Afslager.

Vendukamers, 15, Kortemarkstraat, Kaapstad.

Frischgewaagd te Koop,

Alom bekend als een der beste, grootste en fraaiste Plaatsen,

IN DE NABIJHEID VAN PIKETBERG WEG STATION,

Distrikt Tulbagh gelegen, geschikt voor alles, met Groot Berg Rivier er door loopende.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE ONDERGETEEKENDE ZAL

Op Woensdag, 22 December 1886,

TEN 10 URE,

DOEN VERKOOPEN,

1. De Plaats FRISCHGEWAAGD, groot 4,300 Akkers (2,150 Morgen),
2. De Eeuwigdurende Erfpachtplaats ZANDLEEGTE, 1,420 Akkers (710 Morgen),
3. DE OOGST, zeer fraai, van 15 mudden Koorn, 55 Haver, 3 Rog en 1 Garst,
4.—50 Fraaije geleerde en ongeleerde Muilezels, uit den beroemden "Albert,"
2 Opregte Ezelhengsten, zeer goed, 25 Paardenmerries,
20 Slagt- en Trekossen, 20 Koeijen, 1 opregte Bul, H.R.. 2 prijzen getrokken,
400 Merino Ooijen, 10 do. Lammeren,
5.—82 IJzeren 3 duims Pijpen, tot Waterleiding, en alles verder tot eene Boerderij behoorende, alsmede Vaatwerk Ouden en Jongen Wijn.

P. D. MIJBURGH.

Cloetesdal, 23 November 1886.

Goudmijners en Prospecteerders Stevels

WATER PROEF, ZANDPROEF EN SLANGPROEF

KOMT ZE BEZIGTIGEN BIJ DEN

Kaapsch Maaksel Stevelwinkel,

VAN DE

WESTELIJKE LOMAATSCHAPPIJ,
5 PLEINSTRAAT.

ZIET OOK HAAR

Mans Wandel-, Schiet- en Voetbal Stevels, en de Werklieden Blucher.

JONGENS STEVELS, in groote verscheidenheid.

DAMES EN KINDEREN STEVELS, in verschillende soorten en kwaliteit.

VELDSCHOENEN, Mans, Jongens en Kinderen.

PROBEERT ZE EENS.

PAS ONTVANGEN,

TE KOOP AAN DE PAKHUIZEN

VAN

WARNER & Co.,

KAZERNESTRAAT:

Sago, in Zakken
Gort
Gespleten Erwten
Vogelzaad
Stijfsel, in Kleine Pakjes
Atjar, in soorten en gemengd
Tamarinde, geele, in Vaten
Tamarinde, zwarte, in Zakken
Mielies en Mieliemeel
Thee, Congou, in Kistjes van 22 en 23 lbs., goede qualiteit
Kaapsche Thee, in Zakken
Drooge Abrikozen en Peren in Zakken
Eenige Zakken Geschilde Perziken
Rozijnen, in Zakken
Goedkoope Kostboter.

WEGGELOOPEN, op den 8sten November, EEN KLEINE BOESMAN, met den naam van ANDRIES, omtrent 3 en een halve voet lang, met een zwart fluweelen broek en een vaal baatje aan en een klein kepje op. Heeren en Vrienden gelieven zoo goed te zijn om dadelijk kennis te geven waar zulk een jongen mogt aankomen, aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

J. J. DE WIT,

Zandgat, P.O. Riebeek West.

De Heer W. HERMANN

PHOTOGRAAF,

STALPLEIN,

HEEFT, om zijne Buitenvrienden te gemoet te komen, zijn prijzen verminderd als volgt:—*Cartes,* half dozijn, 10s.; dozijn, 15s.; *Kabinets,* half dozijn, £1; dozijn, £1 10s.

KENNISGEVING.

Kantoor van den Civielen Commissaris, Kaapstad, 4 *Oct.* 1886.

ALL degenen die eenige objectie hebben tegen den Verkoop, onder Artikel XVIII van Wet No. 14 van 1878, aan den heer H. CLOETE, J.zoon, van den grond hieronder beschreven, worden verzocht hun objecties in te zenden, overeenkomstig Artikel XX, bij den Landmeter Generaal, vóór of op 15 October 1886.

H. R. HORNE,
Civiele Commissaris.

BESCHRIJVING VAN BOVENSTAAND STUK GROND.

Groot 5 morgen, 502 vierk. roeden, begrensd ten noordoosten door "Alphen" ten zuidoosten door "Schildpadvlei" en ten westen door "Silverhurst," gelegen in het veldkornetschap Constantia, Kaapsche Afdeeling.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

De Stoomboot dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Woensdag, via **Madeira en Plymouth**, te **Sint Helena** en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Dec. 8.—"DRUMMOND CASTLE," Kapt. J. WINCHESTER, via Lissabon.
Dec. 22.—"PEMBROKE CASTLE," Kapt. J. B. HARRISON, via St. Helena en Madeira.
1887
Januarij 5.—"ROSLIN CASTLE," Kapt. J. C. ROBINSON, via Lissabon.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

TE HUUR

TE WELLINGTON,

EEN GROOTE WINKEL, MET WOONHUIS annex, tegenover het Marktplein, een van de beste Bezigheidstanden in het Dorp. Een goede kans voor een ondernemend Persoon. Doe aanzoek bij J. S. ATKINS, Wellington.

ZWAVEL! ZWAVEL!!

DE Ondergeteekenden hebben ontscheept BRANDRAM's B.B.

Bloem van Zwavel,

die zij te koop aanbieden tegen Laagste Marktprijzen.

VAN DER BYL & CO.

J. S. HOOGENDOORN,

AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkoetsen gereed, in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

Kerkstraat, Kaapstad.

Onder Beschermheerschap van Zijn Hoog-Edele den Staats-President S. J P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

WAAROM ingevoerde Zadels te koopen die geen voldoening geven en geenzins voor de Kaapsche Paarden geschikt zijn, terwijl men RUTTER's beroemde Koloniaal gemaakte INNES ZADELS kan bekomen. Deze Zadel is door de geheele Kolonie bekend, heeft gemakkelijke zitting, volle groote, destempel l en gewaarborgd volkomen te gassen.

Probeert de Vereu Zitting met Gomelastiek, zeer Gerieflijk.

T. RUTTER

24 DE LINGSTRAAT KAAPSTAD

"De Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 10s. en in de Buitendistrikten £-4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR Aan elken Inteekenaar worden **Drie Volle Bladen** per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennisgeven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Adelaide - -	C. Callaghan.
Alice - -	Geo. Murray.
Aliwal Noord - -	J. J. Herfst.
Barrydale - - -	D. Z. De Villiers.
Beaufort West - -	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Bethulie - - -	R. D. McDonald.
Boshof - - -	Iz. de Villiers.
Bredasdorp - - -	John Taljard.
Britstown - - -	T. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp - - -	Philip Snijman.
Colesberg - - -	J. L. Knobel.
Ceres - - - -	Jos. Fourie
Caledon - - -	J. Esterhuysen.
Calvinia - - -	A. van Reenen.
Cradock - - -	A. Metcalf.
Clanwilliam - -	J. H. Norgarb.
Dordrecht - - -	J. S. Van Zijl.
Durbar - - -	Lindenberg & Dreyer
Diamantvelden - -	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	H. T. Buhrman
Emboltowa - - -	T. Ernest Jacnicke.
Franschhoek - -	J. C. le Roex.
Fraserburg - - -	Geo. Hodgson.
Fauresmith - - -	"Executeursk. & Trust Maatschappij.
George - - -	J. Kretzen.
Goudine - - -	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet - -	A. P. Van den Berg.
Heidelberg - - -	P. W. J. Bosman.
Humansdorp - -	Chabond & Yates.
Hanover - - -	C. Nathan.
Hope Town - - -	M. C. Louw.
Hopefield - - -	D. M. Slabber.
Jacobsdal - - -	J. W. B. De Villiers.
Kenyna - - -	P. Metelerkamp.
Koranaland - - -	G. Schonken.
Kroonstad - - -	H. J. Morkel.
Krakeelrivier - -	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Klersdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Maclean - - -	———
Marailsburg - - -	D. F. Marais.
Malmesbury - -	J. J. van Aarde. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg - - -	J. L. Pretorius.
Murraysburg - - -	G. S. Hauptfleisch.
Modderpoort - - -	J. W. L. Hofmeyr.
Mossdbaai - - -	L. Meyer, N.zn.
Montagu - - -	P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg - -	G. W. D. Rust.
Napier - - -	E. G. Bell.
Natal - - - -	———
Namaqualand - -	J. G. Fisscher.
Nazareth - - -	P. J. Naudé.
Olifantsrivier - -	S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn - - -	———
Paarl - - -	T. Roos, T.zn. D. J. A. van der Spuy.
Pearston - - -	A. J. Myburgh.
Petrusville - - -	P. J. de Vaal.
Philadelphia - -	H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown - - -	R. Roper.
Piquetberg - - -	J. H. P. Zoer.
Pietermaritzburg -	G. A. F. de Graaff.
Porterville - - -	Geo. Laurence & Co.
Potchefstroom - -	C. M. Douthwaite.
Pretoria - - -	Transvaal Executeursk
Prieska - - -	P. J. van der Merwe Jr
Prins Albert - -	———
Queenstown-	———
Riversdale - - -	L. H. Meurant.
Richmond - - -	J. L. Conradie.
Riebeek West - -	F. Russouw.
Robertson - - -	J. A. Neethling.
Riebeekskasteel - -	D. Krige.
Somerset West - -	Johan Theunissen
Stellenbosch - -	W. J. de Kock.
Steynsburg - - -	———
Swellendam - - -	G. Reinecke.
Saldanhabaai - -	J. C. Stephan.
Schietfontein - -	— Sterrenberg.
Sutherland - - -	C. A. Engela.
Somerset Oost - -	A. H. Hofmeyr
Tarkastad - - -	E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tulbagh - - -	H. Fagan.
Uitenhage - - -	A. de Villiers
Utrecht (Transvaal) -	H. L. Neethling.
Uniondale - - -	G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp - -	P. B. Van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg - - -	D. P. v. d. Hever.
Villiersdorp - - -	W. Roux.
Victoria West - -	J. B. Auret & Zoon.
Wijnberg - - -	G. de Kock.
Winburg - - -	A. Reeders.
Winterberg, F. Beaufort	R. Stavenhagen.
Wellington - - -	F. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Willowmore - - -	A. W. Dill.
Worcester - - -	J. G. de Wet.
Wakkerstroom - -	D. D. Bierman, Jr.

NEDERLAND. — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

Westelijke Provincie Bank

PAARL.

Nominaal Kapitaal, ...	£50,000
Opbetaald Kapitaal	50,000
Reservefonds, ...	26,000

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer J. J. PROCTOR, LWV., Voorz
— T. ROOS, Jr.
— D. G. HORAK.
— J. R. DE VILLIERS.
— P. J. DE VILLIERS, P.J.zoon.
— B. P. DE PLESSIS, Szn.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.zn.
— TOBS. J. LOUW, A.zn.
— JACS. P. THERON.

Malmesbury Tak.

B. WETHMAR, Bestuurder.

Montagu Tak.

T. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschap te Kaapstad.

DE KAAP DE GOEDE HOOP BANK (BEPERKT

De Bank geeft renten op Vaste Depositas verdisconteert dagelijks goedgekeurde wissels en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen op Dingsdags en Vrijdags te 10 v.m. om over disconto te beslissen.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierder

VERKOOPINGEN.

Nov. 25.—Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, enz., in den insolventen boedel van J A Jandse,—J. W. Moorrees, jr. & Co., Afslagers.

„ 25.—Doornrivier Vlei, gelegen in de Karroo, Vastgoed, in den insolventen boedel van W. Fullard.

„ 26.—Elizabethsfontein, distrikt Clanwilliam, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen den heer S. S. Burger,—Chas. M. Fryer, Afslager.

„ 26.—Nieuwlands Brug, Vastgoed, Machinerie, Vastwerk, enz., van de Nieuwlands Spiritus Maatschappij,—H. Jones & Co., Afslagers.

„ 26.—Klapmuts, afdeeling Stellenbosch, Vastgoed, Vastwerk, enz., in den insolventen boedel van J. N. P. Marais,—De Villiers, Faure en Co., Afslagers.

„ 27.—Kromvlei, afdeeling Carnarvon, Vastgoed, in den insolventen boedel van G. P. Kemper,—S. Cornelius, Afslager.

„ 27.—Kleinsteenbokrivier, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Boerderijgereedschap, Granen, enz., in den insolventen boedel van J. P. Delport.—W. H. F. Kleijn, Afslager.

„ 27.—Worcester, Vastgoed, Wagenhout, enz., in den insolventen boedel van G. F. Nel,—F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.

„ 29.—Klapmuts, Ossen en Koeijen, van Gebrs. C. A. Pilkington,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

„ 30.—Klapmuts Stalle, Paarden en Ezels, van A. J. Louw,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

„ 30.—Hilsouw, distrikt Clanwilliam, Levende Have en Losse Goederen, van W. P. B Lubbe,—D. J. A. van Zijl, Afslager.

„ 30.—Klapmuts, Ossen, van T. D. Jeary,—J. J. Hofmeyr en Zoon, Afslagers.

Dec. 3.—Gousbloem, Clanwilliam, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz. in den insolventen boedel van H. A van Zijl,—Chas. M. Fryer, Afslager.

„ 3.—Durbanville, Levende Have, Huisraad, enz., van S. J. Mostert,—J. J. Hofmeyr en Zoon, Afslagers.

„ 13.—Zandvat, gelegen aan de Negenden Mijlsteen, Kaapsche Afdeeling, Ossen, Koeijen, Ganzen, enz.—John A Welch, Afslager.

„ 22.—Frischgewaagd, distrikt Tulbagh, Vastgoed, Levende Have, enz., van P. D. Mijburgh.

„ 22—23.—Betrivier, nabij Villiersdorp, distrikt Caledon, Vastgoed, Paarden, Schapen, Bokken, Varkens, Boerderijgereedschap, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den heer P. J. de Kock, Sr.,—H. J. Dempers, Afslager.

LIJST VAN VERBANDEN.

HYPOTHEKEN.

November

16 Swanson, D M	Silberbauer, C	Kaaps Af
16 Wijk, G J C v...	Maskew, N ...	Clanwilli
16 Brooks, E R ..	Fletcher, W ..	Grahams
16 Penter, S J .. / Penter, G D J ..	Shuldham, K ..	Burgersd
16 Loder, wed H...	Trollip, J ..	Umtata
17 Langerman, J W S... ...	Holbery, J ..	Kaapstad
17 Coetzee, G ..	Norgarb, J ..	Clanwil
17 Ruck, J ...	Watson, T ...	Kaaps Af
17 Claussen, G M	Sands, M ...	Oudtshrn
17 Achmat .. / Jano ... ... / Gasmat ... / Mogamat ..	Marya	Kaapstad

KUSTINGS

16 Buhr, A F ...	Mijburgh, G ..	Kaaps Af
16 Wijk, A E ..	Mutsel ..	Clanwil
16 Jooste, H P J J	W P A en T M	Carnarvn
16 Huzo, D P ..	Tait, M M ..	Vict W
16 Wit, F F de, jr / Wit, M A ..	Wit, F de sr ..	P Albert
17 Wagner, J ...	Idensohn, P ..	Kaaps Af
17 Minnaar, W J...	Viljoen, J ..	G-Reinet
17 Lewin, J D .. / Lewin, S M .. / Lewin, J L .. / Firma van Gebrs Lewin ..	Wicht, C ..	Kaapstad

KONTRAKTEN.

16 Vuuren, L J J v Walt, wed S M v d	.. ..	Uniondal
17 Geijer, F J .. / Perkins, A M ..	.. .. /	Kaaps Af / Worcestr

MARKTPRIJZEN.

Van 23 tot 24 Nov 1886.

Aardappelen, per mud....	0	6	6	—	0	9 6
Abrikozen, per 100... ...	0	0	9	—	0	1 0
Azijn, per legger	3	10	0	—	3	10 0
Boter, per lb.	0	1	3	—	0	1 5
Boonen, drooge, per mud	1	0	0	—	1	2 6
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0 1
Eenden, per stuk	0	2	3	—	0	2 4
Eijeren, per 100	0	5	6	—	0	7 6
Groene Erwten, per mud	0	5	0	—	0	5 6
Groene Erwten perbh	0	2	6	—	0	2 6
Groene Boonen, per mud	0	4	0	—	0	5 0
Groene Uijen, per bos ..	0	0	0½	—	0	0 0½
Hoenders, per stuk ...	0	1	3	—	0	1 7
Haverg. per 100 lb. ...	0	2	6	—	0	3 5
Kool per stuk ...	0	0	1	—	0	0 1½
Kalkoenen, per stuk ..	0	6	0	—	0	6 0
Pompoenen, per stuk ..	0	0	4	—	0	0 6
Rapen	0	0	1	—	0	0 1
Rijsies, per mud	0	7	6	—	0	11 0
Selderij, per bos	0	0	0½	—	0	0 1
Speenvarkens, per stuk..	0	2	1	—	0	3 0
Uijen, per mud ...	0	12	0	—	0	14 0
Wortelen, per bos. ...	0	0	1	—	0	0 1
Zuurlimoenen, per 100 ...	0	10	9	—	0	11 6

Dingsdag, 23 Nov. 25 Wagens en 17 Karren.
Woensdag, 19 Nov, 30 Wagens en 16 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 23 tot 24 Nov 1886.

	£	s.	d.	£	s.	d
Aardappelen, per mud ..	0	6	0	—	0	8 3
Azijn, per ½ halfaam ...	0	5	0	—	0	10 6
Abrikozen, groene, per 100	0	2	0	—	0	2 10
Boter, per lb.	0	1	0	—	0	1 6½
Eenden, per stuk	0	4	6	—	0	7 2
Ganzen, per stuk	0	2	4	—	0	2 6
Groene Erwten, per mud	0	4	0	—	0	9 3
Hoenders, per stuk ..	0	1	6	—	0	2 4
Kersen per 100	0	1	7	—	0	1 7
Kalkoenen, per stuk ...	0	4	7	—	0	7 0
Kool, per stuk	0	0	0½	—	0	0 2½
Koren, per mud	0	15	6	—	0	15 6
Limoenen, per 100 ..	0	10	0	—	0	15 0
Mielies, per mud	0	9	0	—	0	9 0
Pruimen, per 100	0	3	5	—	0	3 6
Pisangs, per 100 ...	0	6	0	—	0	6 4
Rozijnen, per lb.	0	0	2	—	0	0 2
Speenvarkens, per stuk...	0	3	10	—	0	3 10
Uijen, per mud	0	10	6	—	0	12 3
Vijgen, per 100	0	0	7	—	0	0 10
Zuurlimoenen, per 100....	0	7	9	—	0	15 8

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES.

23 Nov.—Kamardien Behardein, te Kaapstad; finale order van sekwestratie toegestaan.

23.—Burgert C. D. van der Westhuijzen, jr.; finale order van sekwestratie toegestaan.

23.—Abraham Davidson Alexander, te Kaapstad, winkelier; order van sekwestratie toegestaan.

23.—Johannes Tobias Louw, sr., vroeger te Malmesbury, thans te Paarl, boer; baten, £900; schulden, £1,182 10s. 4d.; tekort, £282 10s. 4d.

SCHEDULE INGELEVERD.

23 Nov.—Stephanus Johannes Jacobus van der Poel, te Philip's Town, geneeskundig dokter.

23.—Henry Topping, te Ventersstad, afdeeling Albert.

23.—Tjaart Stephanus Buys, op Rosslyn, afdeeling Barkly Oost.

23.—James Parker, te Mowbray, bouwmeester.

23.—Walter John Casey, te King William's Town, afslager.

23.—Thomas Morse, te Woodstock, nabij Kaapstad, bus eigenaar.

"ZUID AFRIKAAN" ALMANAK.

TEGEN het Nieuwe Jaar zal een Blad-Almanak in verband met de *Zuid Afrikaan* worden uitgegeven. Daarvoor bestemde Advertenties moeten vóór den 15den December worden ingezonden.

HOFMEYR & REGTER.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 25 NOVEMBER 1886.

EEN KERKKWESTIE.

Op Zondag 5 December zal Ds. Luckhoff hier ter stede zijn afscheidspreek houden, en uit de gemeente waar hij zoo nuttig heeft gewerkt en zoo algemeen geacht en bemind is naar het dorp vertrekken waar hem een engere en voor zijn verzwakte gezondheid geschikte werkkring wacht. In de kens van zijn opvolger is men beperkt, en wel omdat men het onraadzaam acht om, zoolang er nog predikanten zijn die voor hun leven regt op een landstoelage hebben, buiten hun getal te gaan. Dit dunkt ons daarom een nadeel omdat men dan slechts bejaarde mannen kiezen kan, in plaats van het personeel onzer leeraars door jeugdige krachten te versterken. Er doet zich intusschen, bij het nieuwe beroep, nog een andere vraag voor dan die of men iets wagen dan wel, met het oog op de financieele toestanden der Kaapstadsche gemeente, aan behoedzaamheid de voorkeur geven zal, en over die vraag willen wij een paar woorden in het midden brengen.

Het is zoo lang niet geleden toen men hier heel wat over de voordeelen van het parochiale stelsel boven de hier aan de Kaapstad heerschende en in de Kerk van Holland gebruikelijke kerkelijke inrigting hoorde. Thans wordt hierover gezwegen, en wij zijn niet van plan om in een kwestie van beginsel te treden die zich niet zonder studie zoowel als persoonlijke ondervinding laat uitmaken. Het was niet met het oog op zulk een kwestie maar om persoonlijke redenen dat genomen tijd geleden aan Ds. Luckhoff werd toegestaan, niet om hier ter stede een eigene parochie te hebben,—want Kerk en Kerkenraad der Kaapstad zijn één gebleven,—maar om zijn diensten te beperken tot de Bovenkerk, waar zich dan als van zelf een gemeente om hem zou vormen. Dit plan is alleen in zoo ver niet geslaagd als Ds. Luckhoff, anders dan hij gehoopt had, op den duur bevond dat het werk nog te veel was voor de krachten die zijn gezondheid hem liet; maar in alle andere opzigten schijnt het een volkomen succes te zijn geweest, of althans door de gemeente der Bovenkerk als zoodanig beschouwd te worden. Waar dit aan ligt, dat is moeijelijk te zeggen. Ongetwijfeld ten deele daaraan dat Ds. Luckhoff de regte man op de regte plaats is, de pligten van zijn leeraarsambt op een wijze opvat en vervult die de gemeente der Bovenkerk ten volle bevredigt, en in Mevr. Luckhoff—want op de echtgenoote van een leeraar komt het dikwijls bijna evenzeer als op den leeraar zelven aan,—een helpster heeft die aan elk Christelijk werk in de gemeente deelneemt en leven weet bij te zetten. Een regeling dus die beantwoordt onder Ds. Luckhoff's leiding kan welligt onder zijn opvolger een mislukking blijken te zijn. Dit wordt echter blijkbaar door de gemeente der Bovenkerk niet waarschijnlijk geacht, want anders zou zij geen verzoekschrift hebben ontworpen en geteekend om in plaats van Ds. Luckhoff een leeraar te beroepen die tot de Bovenkerk in precies dezelfde verhouding zal staan als hij. En is dit het geval, is het dan niet in overeenstemming met den gulden regel om geen veranderingen in te voeren als de bestaande toestanden voldoende zijn, dat aan dit verzoek voldaan wordt?

Met dit te zeggen ontkennen wij niet dat er redenen kunnen bestaan om tot de vroegere inrigting terug te keeren; en terwijl de Kerkenraad in deze zaak den nieuwen leeraar wil kennen, heet het dat de eerste en tweede leeraars zulk een terugkeer wenschelijk achten. In plaats echter van ons aan gissingen over hun gronden hiervoor te wagen, willen wij opmerken dat de Bovenkerkers hun positie zeer zouden versterken als zij hun verzoek gepaard lieten gaan met een aanbod van vergrooting van het Sustentatiefonds der Kerk door een aanzienlijke som. Dit zou niet alleen op den Kerkenraad indruk maken, en hun partij aldaar kracht bijzetten, maar tevens er toe bijdragen om de partij die een leeraar zonder landstoelage durft beroepen de zege te verschaffen, en dus de beperking der kens op te heffen en hier een man van jeugdige kracht en jeugdigen ijver te bekomen. Men zal zeggen dat de tijdsomstandigheden voor zoo iets niet gunstig staan, maar het is een eigenaardigheid onzer Afrikaner bevolking dat, al heeft zij welligt meer dan eenig volk ter wereld met geduld terugkeerende ontbeelen te kampen, er voor kerkelijke doeleinden altijd geld bij haar is te vinden, en op die eigenaardigheid mag zij roem dragen. Wordt de vakature die thans in de Kaapstadsche Kerk bestaat niet op een wijze aangevuld die de gemeente genoegen geeft, dan zal dit de Kerk ongetwijfeld tot schade strekken, en juist daarom zouden wij gaarne zien dat men thans zich hier ter stede op het zoo even genoemde punt regte Afrikaners toonde.

'T EEN EN ANDER.

HET *Diocesan College and School Magazine* van 22 November bevat onder anderen een kort verslag van een vergadering der aan het "College" verbonden Debatvereeniging, waar professoren en studenten te vraag behandelden of het raadzaam was de Naturellenrassen van Zuid Afrika door schoolonderwijs op te voeden. Zoo althans vatten wij het behandelde onderwerp op, want dat de "opvoeding" dier rassen noodig is, dat is iets wat niemand kan ontkennen die niet van oordeel is dat de Naturellenrassen zoo spoedig mogelijk van de aarde moeten verdwijnen, en dit geloven wij niet dat eenig professor of student aan het "College" zou willen. Aan toespraken ten effekte dat het de pligt der Kolonisten was aan de Naturellen de bedoelde opvoeding te geven viel toejuiching te beurt, maar ten slotte was het alleen door de beslissende stem van den Rector der inrigting dat de vraag met ja werd beantwoord.

Nu willen wij voor het oogenblik de Naturellen daarlaten, want de gestelde vraag is slechts een onderdeel van een grootere. Zoo als de menschelijke maatschappij thans bestaat en sedert de ontwikkeling eener hoogere beschaving dan die van het stammenleven steeds bestaan heeft, is er altijd een onderscheid geweest tusschen standen die het hoogere en die het lagere werk der maatschappij verrigten. Hoe hooger het werk is, des te meer voorbereiding is er noodig. Een predikant, een geneesheer, een advokaat, een onderwijzer in hoogere vakken kan zijn werk eerst aanvangen als hij een eind ver in de twintig is, terwijl, om een bedrijf te noemen dat waarlijk niet tot de langste behoort, een timmermansjongen reeds als hij twaalf of dertien is voor geld arbeidt en dus het maatschappelijk leven is ingetreden. Voor den timmermansjongen duurt dus de opvoeding door hetgeen men onderwijs pleegt te noemen zeer veel korter dan voor den predikant. Is het nu, mag men vragen, verstandig om kinderen die hun leven in nog vrij wat lager werk dan dat van een timmerman zullen doorbrengen, zoolaag het maar eenigszins gaat op de schoolbanken te houden, en hun daardoor een streven bij te brengen dat met het werk waartoe zij verordeeld zijn niet rijmt? Is niet een eenigszins opgeschroefd onderwijs der standen die in lageren arbeid hun brood zoeken, regt geschikt om hen ontevreden te maken met hun lot, en dien zin voor maatschappelijke omwentelingen bij hen aan te kweeken die thans in Europa zoo algemeen wordt waargenomen? In de dagen toen het algemeene stemregt in Frankrijk voor het eerst werd ingevoerd, werd er herhaaldelijk aangeroogen op hetgeen men hier een opvoedings-stemregt noemt, zoodat slechts zij die lezen en schrijven konden kiezers mogten zijn. Van wie gingen echter die voorstellen uit? Van socialisten, terwijl de conservatieven, wel wetende hoe groot een kracht ten goede er in den ongeletterden maar hardwerkenden boerenstand dos lands zat, er zich teeds tegen aankantten.

In een Protestantsch land is het noodig dat men zijn Bijbel leere lezen, en wie echt Christelijken zin koestert, die zal ook het laagste werk met onderwerping en zelfs met vreugde verrigten, al gevoelt hij dat hij voor iets beters in staat is dan den arbeid hem opgelegd. Is het echter verstandig om op de werking van dien Christelijken zin te zeer te rekenen? Die zin heeft somtijds wonderen gesticht, maar er zijn landen en tijdperken waarin zijn werking zich verhult, en in Europa oefent het materialisme thans grooter kracht dan men wenschen zoude. In Europa echter is de stroom zoo sterk dat niemand er tegen op kan zwemmen. In Zuid Afrika is het welligt anders, en juist daarom zijn wij er voor dat men hier zijn eigen weg volge en aan geen aan Europa ontleende magtwoorden zich store. Een dier magtwoorden is het regt der laagste standen op onderwijs, en dit regt, of den daarmede zamenhangenden pligt der hoogere standen om hun dit onderwijs te verschaffen, zouden wij ongaarne zonder meer hier zien vaststellen.

Wij zijn geen regtsgeleerden, en al waren wij het dan zouden wij toch ongaarne de uitspraak van het Hooge Geregtshof te Pretoria in zake het appèl van Nellmapius naar aanleiding van het vermelde in een telegram willen beoordeelen. Daar echter in de oogen van niet-regtsgeleerden het appèl is goedgekeurd op grond van een loutere informaliteit, over welker beteekenis zeer goed verschil van gevoelen kan bestaan, zien wij niet in welk regt de *Cape Times* heeft om de uitspraak als bewijs te bezigen dat Regter Brand de zaak op onbillijke wijze heeft behandeld. Op ons maakt het telegram den indruk dat, schoon Hoofdregter Kotzé wakker is te velde getrokken tegen het gedrag der plaatselijke dagbladpers, en tegenover adv. Hollard een dreigende houding heeft aangenomen om een onregelmatigheid die hij zal gepleegd hebben, het Hof, en vooral hij zelf, moet hebben ingezien dat het voor alle partijen, en niet het minst voor de partij die het meest op haar poot heeft gespeeld, het beste was dat door de vrijlating van Nellmapius—die volgens een particulier telegram aan de *Cape Argus* terstond na de uitspraak van het Hof gevolgd is,—de eigenlijke steen des aanstoots verwijderd en de mogelijkheid tot een vreedzame oplossing der kwestie verschaft werd; en wordt dit doel bereikt dan zal ons dit zeer verheugen.

Al wordt er op heel wat plekken in Zuid Afrika goud gevonden dan is daarmede toch nog niet de gouden eeuw hersteld; maar wie is er die niet aan het verkeer van den leeuw met het lam heeft gedacht toen hij gisteren uit de *Cape Argus* gewaar werd dat gemeld blad voortaan door een Maatschappij zal gedreven worden waar de heer Dormer directeur en de heer Duncan McDonald secretaris en thesaurier van zal zijn? Niet dat de twee ons hetzij aan leeuwen, hetzij aan lammeren herinneren; maar hun, op het oogenblik dat een lasterproces tusschen hen dreigde, zich te zien vereenigen tot verlichting van het Koloniale publiek en vulling van een gemeenschappelijken buidel, dat is iets wat menig pessimist tot geloof in de toekomst der menschheid zal brengen.

Het doet ons groot genoegen dat men een stap verder gedaan heeft tot het oprigten eener Wijnmaatschappij die de zaak van den uitvoer onzer wijnen zal ter hand nemen. De hoofdvraag dunkt ons hoe en waar men het geld zal vinden, vooral daar de Maatschappij blijkbaar niet zoozeer eigen winst als wel bevordering der Koloniale productie zich ten doel zal stellen; maar wordt die productie bevorderd dan zal elke stand der Kolonisten er bij winnen, en het is dus ieders belang om hiertoe meê te werken. De opmerking van den heer Hofmeyr, M.L.A., over een mogelijke wijziging in het Koloniale wijngebruik lijkt ons zeer juist; en wie geen middelen heeft om tot het kapitaal der Maatschappij bij te dragen, kan op kleinere schaal reeds veel goed doen met onder zijn vrienden voor die drinkgewoonten te werken die de Kaapkolonie maken zullen tot hetgeen zij thans nog niet is: een wijndrinkend land in den besten zin des woords.

De Pondo's heeten van plan te zijn om, in plaats van het ultimatum der Koloniale Regering te beantwoorden, een verzoek aan de Rijksregering te doen waarbij dit ultimatum eenvoudig wordt geïgnoreerd, en dat tot niets kan leiden. De bevolking van Kokstad vereenigt zich insgelijks met een petitie welks aanneming haar feitelijk tot bondgenooten der Pondo's maakt. En waarom? Wij kunnen geen andere reden bedenken dan dat de bevolking van Kokstad alles, zelfs volstrekt gebrek aan zelfbestuur, boven het vooruitzigt verkiest van aanhechting aan een Kolonie waar een Hollandsch sprekende bevolking invloed oefent. Men dacht er even zoo over in Griqualand West toen daar de tijd der inlijving in de Kaapkolonie naderde, maar thans bestaat er tusschen de vertegenwoordigers van beide partijen in dat gebied en de Afrikaner partij een zeer goede verstandhouding. De Rijksregering zal, verbeelden wij ons, zoo dwaas niet zijn om zich hier met nieuwe regtstreeksche verantwoordelijkheid te belasten; maar die geheele zaak van Pondoland en Griqualand Oost is een treurig bewijs van den verkeerden zin die er hier en daar in Zuid Afrika heerscht, en het is thans meer dan ooit zaak voor de Afrikaners om onderling en met die Engelschen die met hen in hoofdzaak ééne lijn kunnen trekken, ten naauwste te vereenigd te blijven.

TE KAPWTOWN heeft de Kamer van Koophandel besloten om Aliwal Noord in zijn toeleg tot het verkrijgen van een *entrepôt* en het afschaffen der tollen aan de Frere Brug te ondersteunen.

DE HEER SCHENK, Koloniaal tabakskundige, heeft naar wij vernemen op zijn reizen door de Kolonie de overtuiging bekomen dat Oudtshoorn de beste plek is om tabak op groote schaal te bouwen, en zal zich waarschijnlijk in dat district nederzetten.

UIT TARKASTAD zijn onlangs zes wagens met machinerie voor Witwatersrand vertrokken, ten behoeve der Goudmaatschappij door den heer G. C. Venter en zijn bloedverwanten opgerigt. Van harte hopen wij dat zij slagen zullen, want Ventersgoud zal ongetwijfeld hier te lande voor de Afrikaner zaak worden gebezigd.

SIR H. ROBINSON zal waarschijnlijk vroeger uit Mauritius terugkomen dan men gedacht had, daar hij, volgens een berigt in de *Cape Argus*, terstond na het bekend worden van de Pondo bewegingen uit Engeland order heeft ontvangen om zich te haasten. Uit een ander berigt, in de *Cape Times*, blijkt het dat hij onder anderen op Mauritius onderzoek moet doen naar de oorzaken van de beweerde hernieuwing van rassenhaat op het eiland.

DEN ALMANAK voor de "Gereformeerde" Kerk van Z. Afrika hebben wij met dank ontvangen. Zij houdt een aantal lezenswaardige stukken in, waarvan echter het voornaamste, over de Inwijding van het gebouw voor de Theol. en Vrije Christelijke School te Burgersdorp, wat den inhoud betreft reeds aan onze lezers bekend is. Er zijn nog heel wat vakante gemeenten, en van de tien studenten aan de Kweekschool zijn nog slechts twee met hun theologische studien bezig.

HET KOLONIAAL inkomen heeft in October ll. £259,499 bedragen, £30,387 minder dan in October 1885; en in de vier maanden Julij tot October bedraagt het verschil £73,184. Het blijkt dus dat de zaken nog niet beter staan dan vroeger, en dat het inkomen nog steeds aan het afnemen is. Op invoerregten bedroeg het verlies in October £13,468; op Spoorweginkomsten £8,831. Beide Engelsche bladen alhier beweren intusschen dat October 1885 veeleer een buitengewonen voordeelige dan October 1886 een buitengewone slechte maand is geweest.

DE KNYSNA IN ENGELAND.—De Humansdorpsche *Re-echo* heeft in de *Whitehall Review* het merkwaardige berigt gevonden dat in weinige weken aan de Knysna, het rijkste goudveld van Z. Afrika, niet minder dan 40,000 onsen goud gewonnen waren. De schrijver van het stuk was een man van groote ondervinding in Z. Afrika, die tot aan de Tati Goudvelden geweest was, maar ongelukkig de goudvelden aan de Kaap en die aan de Knysna voor dezelfde gelieft te houden.

STELLENBOSCH.—Op Vrijdag e.k. geeft de Stellenbossche G. Jun. Debatvereeniging haar jaarlijksche Entertainment, onder bescherming van den College Senaat, in de Zaal van 't Nieuwe College. Daar de opbrengst bestemd is tot stijving der College Fondsen, kunnen wij niet anders dan een vol huis verwachten. De Entertainments dezer Vereeniging hebben altoos de grootste tevredenheid gegeven, dus kunnen wij ook ditmaal een aangenamen avond den goeden lieden van Stellenbosch voorspellen.—*Correspondent.*

TE HUMANSDORP tracht met een Goede Tempeliers Loge op te rigten, nadat men reeds eenmaal vroeger zulk een poging had gewaagd. De heer Daniel Ferreira, van Andrieskraal, heeft onlangs een mannetjes tijger gedood die van snoet tot staart twaalf voet lang was. Het was een oude bekende, die zeven jaren vroeger met zijn klauwen in een klem geraakt maar met verlies dier klauwen ontvlugt was; en sedert dien tijd had hij zijn wraak op heel wat kalveren, veulens en vogelstruizen gekoeld.

STINKHOUT.—De *Re-echo* is zeer ontevreden met de manier waarop er hier met de bosschen wordt gehandeld, en knoopt haar aanmerkingen hierop voornamelijk vast aan iets wat door den heer Cooper, rijtuigmaker alhier, te Londen over stinkhout verteld is, nl. dat het hier in Kolonie zoo duur was dat het uitgevoerd wordende niet betalen zou. Geelhout en nieshout zullen volgens de *Re echo*, zonder stinkhout nooit uitgevoerd worden, en als het Departement van het Boschwezen slechts een betere regeling van het onderhoud der bosschen en het kappen der boomen maakte, dan zouden de zaken spoedig beter gaan, en zou stinkhout weldra een artikel van uitvoer worden.

TE GRAHAMSTAD zal, ten gerieve van het museum en hospitaal van Albany, een Tuin- en Landbouwtentoonstelling en een muziekfeest gehouden worden.

SLANGEN.—Aan de Bolo, Britsch Kafferland, gingen eenige jongelieden in een vijver baden, toen een hunner een slangenkop tusschen twee rotsen uit zag steken, en een breekijzer ging halen om een der rotsen op te ligten. Toen dit geschied was bleek het dat er aldaar een heel nest van slangen was, meerendeels vier voet lang. Twaalf werden er gedood, zes ontsnapten. Dit zal maken dat de Bolezen voorzigtig zullen zijn met baden in gemelden vijver.

DE

[illegible] te gaan, maar men verwacht da[illegible] Pondo's die gehele zaak aan de Rijks-[illegible] zullen verwijzen, door wie zij [illegible] zich te laten overnemen. Dit [illegible] gevolen van een bekend Pondo [illegible] met verscheiden Pondo [illegible] over de zaak gesproken heeft. [illegible] hier gisteren avond gehouden open-[illegible] vergadering werd een petitie voorgelezen [illegible] om de Koningin te verzoeken een [illegible] Commissie aan te stellen ten [illegible] land Oost te verlossen van [illegible] der Kaapkolonie, willende men [illegible] onder onmiddellijk beheer [illegible] regering zal genomen worden. De petitie werd algemeen aangenomen, en zal [illegible] ter teekening worden gelegd.

TRANSVAAL.

DE NELLMAPIUSZAAK.

JOHANNESBURG, 23 Nov.—Het voltalli[illegible] hof heeft gisteren uitspraak ge[illegible] in het appel van Nellmapius [illegible] werd verbeslagen op het [illegible] dat de getuigenis van [illegible] Robertson bij het voor[illegible] niet behoorde te zijn aan[illegible] de behandeling der zaak, [illegible] Landrost die dit verhoor hield [illegible] het weigeren der getuigenis [illegible] bar vervolger gehandeld had, [illegible] een behoorlijk aangesteld [illegible] vervolger voor Pretoria was. [illegible] het proces verbaal van het [illegible] verhoor zonder de behoorlijke [illegible] onderhandelingen niet, zoo als [illegible] voor een bevoegd persoon be[illegible] was. Op vermelden grond achtte [illegible] het appel aannemelijk. Het Hof [illegible] verlangde te kennen van het f it [illegible] uitspraken over de behandeling [illegible] der zaak en de afgelegde getuigenissen [illegible] uitgelaten terwijl een appel ha[illegible] was, en eischte verder van advo[illegible] Holland een verklaring van zijn [illegible] met betrekking tot de beweerde [illegible] van het appel, en zijn aan[illegible] aan den Uitvoerenden Raad van het was ingetrokken.

DE NATALEZEN EN HUN REGERING.

PIETERMARITZBURG, 23 Nov. — In [illegible] Raad is gisteren avon het [illegible] besluit genomen: "Dat volgens [illegible] van dezen Raad het noodlig [illegible] gebruiken, en vooral dronken, [illegible] Kolonie gaan om buiten de [illegible] verbruikt te worden, belastingen [illegible] worden verschuldigd van die op de [illegible] geleverd binnen de Kolonie verbruikt.

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters.)

DINGSDAG, 23 NOV. 1886

DE VIER KNYSNA LANDZAKEN.

Toen het Hof bijeenkwam waren nog slechts de getuigenissen te hooren in de vierde zaak, [illegible] Barnard en een ander *tegen* de Kol. Regering. Adv. Innes riep getuigen ten gunste van den eisch op. Vooreerst zekeren [illegible], die de plaats Leeuwenbosch, die van Barnard, jaren lang gekend en altijd de [illegible] zoo opgevat had als eischers. De Regering had hem nooit belet houthakkers-werk in het betwiste stuk boschland te doen. Adv. Leonard legde een verklaring af over een vroeger proces dat met een schikking geeindigd was, wijl hij het ambt van Proc. Generaal bekleedde, en bij de schikking als vertegenwoordiger der Regering optrad. Adv. Juta nemens verweerders, opperde bedenking tegen het geven van eenige getuigenis over hetgeen toen tusschen getuige en de Regering was besproken, maar de Hoofdregter zeide dat al wat van getuige gevorderd werd den inhoud van een mondelinge overeenkomst betrof. Het bleek toen dat de Regering, die op het betwiste land een landverhuurder had geplaatst, dezen later had weggenomen. Nadat nog Jacob Swemmer, Barnard's procureur, en Barnard zelf verhoord waren, laatstgenoemde opdat de advokaten van verweerders hem in contra verhoor zouden kunnen nemen, werd voor verweerders als eerste getuige de assistent-Landmeter Generaal, S. Melvill, opgeroepen, die een algemeen plan van George en Mosselbaai voorlegde, naar Adv. Juta zeide om het woord "strekkende over" (contiguous) te verklaren, maar de Hoofdregter zeide dat dit algemeene plan bij de zaak niet thuis behoorde, en liet het bewuste woord duidelijk was. Over de landmeterskaarten der plaatsen in het verhoor genomen, legde getuige verklaringen af ten effekte dat de rivier niet de grenzen der plaatsen uitmaakte. In zijn getuigenis merkte de heer Melvill verder op dat het woord "contiguous" als "strekkende aan" door landmeter Petersen, van wien de kaart der plaatsen afkomstig was, in den zin van "nabij" veeleer dan van "strekkende" gebezigd was, en hierover had een discussie tusschen de Regters en advokaat Juta plaats, die eindigde met de verklaring van den Hoofdregter dat het niet de vraag was of het betwiste woord volgens zijn afleiding [illegible] beteekende, maar in welken zin het door de Regering gebruikt was. Ook de getuigenis van den Landmeter Generaal was in detailzaken zin als die van zijn assistent, en nog andere getuigen, b.v. de C.C. van de Knysna, de heeren G. W. D. Steijtler en G. Rex, van de Knysna, en de heer Thos. Bain legden verklaringen af ten effekte dat Barnard vroeger wel degelijk van oordeel was geweest dat zijn land niet de rivier tot grens had. De pleidooijen in de zaak werden tot Maandag uitgesteld, en het Hof verdaagde.

GISTEREN.

DOBIE *tegen* DOBIE.

Adv. Innes voor eischeres; verweerder had had geen pleit. Wm. B. Dobie was in 1867 getrouwd, en uit het huwelijk waren twee dochters geboren, waarvan een 18 en een 16 was. In Aug. 1879 ging hij echter naar de Vaalrivier, en hij kwam nooit weerom." Zeer eenige malen had hij aan vrouw of dochter geld gezonden, en het heette dat hij thans [illegible] maands en vrij woning had. De vrouw wilde nu haar huwelijksregten terug of anders van hem gescheiden, met voogdij over de dochters, en het Hof gaf een scherpe "rule nisi" in den zin tegen verweerder.

TENNANT *tegen* AFDEELINGSRAAD VAN HERBERT.

Adv. Leonard voor eischer; advv. Innes en Searle voor verweerders. Tennant had aangenomen om voor den Afdeelingsraad van Herbert een weg te maken, maar vóórdat de weg af was ontdekte men dat de Afdeelingsraad niet wettig bestond, en nu wilde de nieuwe Raad, op grond van de kwantiteit van het gedane werk zoowel als van de stoutigheid van den vorigen Raad, dit werk niet ten volle betalen. Eischer verklaarde dat hij meer gedaan had dan het kontrakt van hem eischte, en dat het werk hem £500 gekost had, in plaats van £300 waar hij aanspraak op maakte, en de £150 die de Afdeelingsraad hem aanbood. Na de getuigenis van zijn meesterknecht en van een aantal getuigen voor de verdediging, werden de pleidooijen in de zaak gehouden.

De Hoofdregter was van opinie dat deze zaak eene voor een Jury was, daar het getuigenis zeer uiteenloopend was. In zijne opinie was de waarde van het werk dat gedaan was niet meer dan £150, maar de andere regters dachten dat het wel £200 waard was. De uitspraak was dus naar de meerderheid van het Hof, voor £150 met de kosten.

SMITH *vs.* KINGON

Advokaat Leonard voor eischer; verweerder was verhinderd te pleiten.

Dit was een aantoek om verweerder te noodzaken £99 1s. en £200 met rente te betalen voor gelend geld. Het geld was door hem ontvangen en hij had de schuld erkend. Toegestaan.

SHAW *vs.* SHAW.

Dit was een appel van een uitspraak van den Magistraat van Albanie.

Door een der ouders werd een kind van den onder opgeëischt en die wilde het niet afgeven tenzij de som van £269 betaald werd voor des zelfs onderhoud. De Magistraat had op grond dat de zaak buiten zijn jurisdictie was haar van de hand gewezen en hiertegen werd geappelleerd.

Na argumenten door advokaten Innes en Schreiner zeide de Hoofdregter dat er speciale voorziening was gemaakt voor zulke gevallen, waaraan de Magistraat zich moest houden, en dat hij dus verkeerd had gehandeld de zaak zonder referte naar het geld niet te willen hooren. De zaak werd dus terug verwezen naar den Magistraat, zonder dat het Hof een opinie uitsprak over de jurisdictie betrekkelijk de £269.

VAN DER WESTHUIJZEN *vs.* PULVERMACHER.

Dit was een appel van een uitspraak van den Resident Magistraat van George, waarin appellant veroordeeld was zekere sommen geld aan respondent te betalen, daar hij borg had gestaan.

Na argumenten door Advv. Jones en Schreiner bleek het dat de Magistraat gelijk had en werd het appel van de hand gewezen met de kosten.

Het Hof verdaagde tot heden.

UITVOER VAN WIJN.

VERGADERING IN DE KOOPMANSBEURS.

Eergisteren namiddag werd in de zijkamer der Koopmansbeurs hier ter stede een vergadering gehouden van belangstellenden in den wijn en brandewijnhandel, met het doel om een plan te bespreken tot oprigting eener maatschappij voor den uitvoer van Kaapschen wijn en brandewijn. Aanwezig waren Sir Thomas Scanlen (voorzitter), Sir Gordon Sprigg, de heeren L. Wiener, R. M. Ross, Albrecht, W. Thorne, Von Schade, J. H. Hofmeyr, (M.L.A.) P. Marais, T. J. Anderson, J. A. Bam, J. C. Silberbauer, R. Louw, F. J. Dormer, J. P. Bosman, J. X. Merriman, D. Mudie, J. R. Ross, C. Sedgwick, H. Wilman, J. G. Steytler, L. H. Goldschmidt, J. W. Sauer, W. Searle, J. Miller, R. H. Stockdale, C. R. Eaton, J. Jansen, J. Regter en J. A. Ellis.

De voorzitter legde het doel der vergadering uiteen, en zeide dat er reeds twee kleinere waren gehouden, ook bijgewoond door Baron von Babo en den heer P. le Roux, toen het oprigten eener maatschappij van uitvoer ter sprake gebragt en besloten was de tegenwoordige vergadering te beleggen. Verder las hij twee brieven voor, een van den heer J. S. Marais, van de Paarl, en een van den heer W. A. Krige, van Stellenbosch, waarin gemelde heeren hun leedwezen te kennen gaven dat zij niet in staat waren de vergadering bij te wonen.

Op verzoek van den Voorzitter nam nu Sir Gordon Sprigg het woord, en zeide dat het hem te Londen op de Tentoonstelling gebleken was dat het Engelsche publiek wel Kaapschen wijn lustte. Op mogelijk één Australische kolonie na was er aan "bars" aldaar meer wijn van de Kaap dan van eenige andere colonie verkocht. Ook meende hij te mogen beweren dat aan de Kaapsche wijnen door de Commissarissen der tentoonstelling de tweede zoo niet zelfs de eerste plaats werd toegekend. Wat noodig was, was dat de wijn goed geadverteerd werd, dan was hij er zeker van dat er onder de middelklasse in Engeland een goede markt voor te vinden zou zijn, mits men hem tegen een billijken prijs te koop aanbood. Men moet echter niet te doen hebben met de Engelsche wijnhandelaars maar een eigen agent hebben. De wijn kon dan vóór hij verzonden werd, door een van wege de Regering aangestelden expert, bijvoorbeeld Baron von Babo, gekeurd worden, die le goedgekeurde vaten wijn van een merk kon voorzien. Spreker sprak verder over de Koloniale rozijnen op de tentoonstelling. Men had hem daar verzekerd dat men er nooit fraai jer gezien had. Ook van dit artikel meende hij kon men met profijt een groote hoeveelheid naar Engeland uitvoeren.

De heer Wiener was ook pas van de tentoonstelling teruggekeerd. In Engeland zijnde had hij ook de kwestie onderzocht of het mogelijk zou zijn op groote schaal en met winst Kaapschen wijn en brandewijn aldaar een markt te bezorgen. Men had eenige tijd geleden van uit de Kolonie wat Kaapschen brandewijn naar Engeland gezonden, aan het adres van eenige heeren die er een markt voor zouden proberen te vinden. Dezen hadden echter niet veel aan de zaak gedaan en uiteindelijk gerapporteerd dat de brandewijn in Londen slechts 13d. per gallon waard was. Spreker had echter in Londen soortgelijken brandewijn aan den man gebragt tegen 4s. per gallon, wat een winst, wel gering maar toch iets overliet. Ook in Frankrijk had hij beproefd wijn en brandewijn aan den man te brengen. Het bleek dat de grootste objectie tegen Kolonialen brandewijn aldaar in een eigenaardigen smaak bestond, dien men niet kon wegkrijgen, en die den spiritus tot het vervaardigen van Cognac ongeschikt maakte. Men had echter een hoeveelheid wijn besteld en zou dien zelf in Frankrijk verstoken. Lukte die proefneming dan zou dit mogelijk tot verdere en grootere bestellingen leiden. Wat rozijnen betrof was de mogelijkheid die den uitvoer naar Engeland in den weg stond daarin gelegen, dat men ze aldaar slechts in de Engelsche zomermaanden versch ter markt kon brengen, wanneer er overvloed van versche vruchten en de vraag naar rozijnen gering was. De versche Malaga rozijnen kwamen in October en November in Londen aan en dan zouden de Koloniale rozijnen, reeds een maand of zes oud, met geheel frische Spaansche moeten concurreren. Er was mogelijk echter wel wat aan de zaak te doen, vooral als men de rozijnen netjes pakte, en hij had eenige kistjes meegebragt, zooals men ze in Europa wilde, die hij te Worcester zou laten tentoonstellen. Wat verder het oprigten eener maatschappij betrof, vond spreker het voorgestelde kapitaal van £50,000 veel te klein, en waar men zich het eerst op toeleggen moest dat was, zeide hij, om den voorhanden zijnden voorraal wijn en brandewijn aan den man te brengen.

De heer Silberbauer zag niet veel heil in het idee om een maatschappij op te rigten. Wat er noodig was was dat de boeren beteren en voor de Europeesche markt geschikten wijn maakten. Men zou hem dan wel aan den man kunnen brengen, vooral op het vasteland, en 't gereedelijkst in België. Men wilde een zuiveren, rijzigen wijn. Spreker diende een voorstel in, waarin dit den wijnboeren op het hart werd gedrukt.

De heer J. G. Steytler was voor het dadelijk oprigten eener maatschappij. De boeren hadden nu pas eerst geleerd hoe om wijn te maken en wel van Baron Von Babo. Het was gebleken dat reinheid de groote vereischte was, en werden vaten, gistkuipen, enz., rein en zuiver gehouden dan maakte het een verschil van dag en nacht in den wijn dien men produceerde. Hij achtte den tijd voor het oprigten eener maatschappij gekomen en een van £50,000 voldoende. Ook was hij er voor om bottlestores in Londen op te rigten, en dan moest men zorgen dat men in Engeland goed vertegenwoordigd werd en zich niet inlaten met Engelsche kooplui. De uitvoer van rozijnen zou, meende hij, niet betalen, want al kreeg men wat men in Engeland voor een uitmuntende prijs hield, dan zou er toch maar zeer weinig voor den producent overblijven. Dit staafde hij met gevallen uit eigen ondervinding.

De heer Albrecht beweerde ook dat reinheid in het maken van wijn hoofdzaak was. Hij zelf produceerde uitmuntenden wijn, waar hij persoonlijk een bottel of twee zonder onaangename gevolgen van kon uitdrinken. Maar dan hield hij ook zijn kelders even rein als zijn voorkamer. Zorgde men dat alles schoon en zuiver was, dan kon men alhier den besten wijn ter wereld produceren.

De heer Steijtler diende nu, geseconderd door den heer Wilman, een voorstel in om een wijn export maatschappij op te rigten, met een kapitaal van niet minder dan £50,000 met kantoren in Kaapstad en Europa.

De heer P. Marais was van oordeel dat een kapitaal van £50,000 toereikend was en slaagde men dan kon men de zaak en het kapitaal later uitbreiden. Zijn idee was om slechts £10,000 vooreerst te doen opbetalen, dan kon men bij verschillende inrigtingen in Kaapstad, die toch ook belang bij de zaak hadden, om geleeningen aankloppen. Verder weidde spreker uit over de tegenwerking die de Kaapsche wijn van de Engelsche kooplieden moest ondervinden, en hij vreesde dat als de tentoonstelling gesloten was men in Engeland niets meer van Kaapschen wijn zou hooren. De man die in Engeland de maatschappij zou vertegenwoordigen moest een Kolonist met zaakkennis geen in Europa uitgezocht man zijn.

De heer J. H. Hofmeyr was voor het voorstel Steytler, want er moest, en dat wel spoedig, iets voor den wijnbouw in de Kolonie gedaan worden. Al gingen nu al de wijnboeren wijn maken volgens het beginsel van Baron Von Babo, dan waren zij er nog niet beter aan toe zonder elders een markt voor hun produkt te hebben, want hier in de Kolonie lustte het meerendeel zoodanigen wijn niet. Hier wilden de meesten iets zoets en sterks hebben. Maakte men dus een wijn naar den Europeeschen smaak, dan moest men tegelijkertijd zorgen dat men er in Europa een markt voor bereid had. Later zou men hier aan den beteren wijn wennen, en een ligten, rijzigen boven een zoeten, aangezetten drank verkiezen. Overigens was Kaapsche wijn reeds op sommige plekken in Europa gewild. De heeren Van Rijn en Collison voerden al heel wat uit, en spreker had te Amsterdam ondervonden dat de Kaapsche wijn dien de heer Prillevitz daar aan den man bragt veel bijval vond. Men kon hem aldaar in de voornaamste hotels, bijvoorbeeld het Amstel Hotel te drinken krijgen. Wat nu gemelde heeren in het klein deden kon een maatschappij in het groot doen. Kon men er een oprigten, dan zou zij ook haar aandacht kunnen wijden aan onderzoek naar den grond, waar men wijn op bouwde en dergelijke. Een zoodanige maatschappij zou in een door de wijnboeren lang gevoelde behoefte voorzien en hun een markt bezorgen.

De heer Wilman geloofde niet dat het moeijelijk gaan zou om het benoodigde geld voor een maatschappij bijeen te brengen, en las eenige cijfers voor aantoonende hoeveel geld men vooreerst noodig zou hebben voor het oprigten van gebouwen enz. Hij geloofde dat ligte, rijzige wijn gemakkelijk in Europa aan den man zou zijn te brengen.

De heer Steytler wilde bij zijn voorstel voegen dat het kapitaal der maatschappij in gemakkelijke paaijen zou worden opgeroepen.

De heer Thorne gaf aan de hand voorloopig een of meer bestaande wijnzaken over te nemen en niet dadelijk al te hoog te vliegen.

De heer Mudie vroeg of de maatschappij zou worden opgerigt in het belang der wijnboeren of in het belang der deelhebbers, en de heer R. M. Ross geloofde niet dat een maatschappij beter zaken in Europa zou doen dan de bestaande firmas.

De heer Silberbauer trok zijn voorstel in en zeide dat hij het eens was met den voorzitter, die aan de hand gaf een Comité aan te stellen om te onderzoeken op welke ondersteuning een maatschappij zou kunnen rekenen.

De heer Von Schade zeide dat als men uitvoer van vruchten bij het plan voegde, men kans had reeds van den aanvang af inkomsten te hebben.

Het voorstel werd nu ter stemming gebragt. Er stemden 10 voor en 2 tegen.

Er werd nu een comité aangesteld, bestaande uit de heeren J. H. Hofmeyr, P. Marais, H. Wilman, J. G. Steytler, Sedgwick en J. A. Bam. Sir Thomas Scanlen en Sir John Gordon Sprigg werden ook voorgesteld maar bedankten voor de eer.

Met een votum van dankbetuiging aan den voorzitter ging men uiteen.

PAARDENZIEKTEN.

(Oudtshoorn Courant.)

Over het algemeen, wordt het gemeld, dat de ziekte waardoor paarden aangetast worden en onder den naam Droes bekend staat nog al veel gedurende eenigen tijd in dit district gewoed heeft, en vol erg gevallen die onder mijne aandacht gekomen zijn en de kent-tekenen die men bij beschreven heeft, ben ik van gevoelen dat het rapport werkelijk waar is. Doch het blijkt, dat er onder de boeren over het algemeen een gebrek aan de juiste kennis van deze ziekte, hare onderscheidene gevaardigheid en de beste wijze, om ze te behandelen, bestaat. Derhalve heb ik goedgedacht, dat eene korte beschrijving van den aard, kenteekenen en behoorlijke behandeling deze ziekte, door middel uwer kolommen, mogt UEd. er plaats voor vinden, sommigen uwer lezers niet onbelangrijk zou toeschijnen.

Met oprigt tot de aard der ziekte, wordt de Dr. es een *bijzondere besmettelijke ziekte* genaamd. Dat is, eene ziekte, die uit een zeker *bijzonder pokgift* of *ziektekiem* ontstaat, die in het dierlijk sys eem, hetzij door de luchtkanalen of de eene of andere tijd-elijke wond, ingeplant wordt.

Zij is *specifiek* (bijzonder) of *onderscheidend* van eenige andere ziekte, en kan slechts uit hare eigene bijzondere pokstof of ziektekiem voortgebragt worden. Zij is ook *eene zuiver besmettelijke ziekte*, en kan uit geen willekeurige oorzaak of van zelve ontstaan, of zich ontwikkelen uit verontachtzaamde gevatte koude, de *nieuwe ziekte* of eenigen anderen ziekelijken toestand; zoowel de geschiedenis als de ondervinding wijzen ten sterkste de besmetting als het eenig middel aan om deze ziekte voort te planten en te verspreiden.

Ik kan gemakkelijk begrijpen, hoe moeijelijk het is voor diegenen die niets van de veeartsenij of veegeneeskunde verstaan om deze eigenschap of hoedanigheid eener zuivere besmettelijke ziekte, als de Droes, ten volle te vatten. Zij redeneren zeer logisch, dat, als zoodanige ziekte onmogelijk van zelve kan ontstaan, of uit eenigen anderen ziektetoestand van den tegenwoordigen tijd kan ontwikkeld worden, hoe is dan de eerste paardeziekte of Droes ontstaan? Het is duidelijk dat zij niet door besmetting kon veroorzaakt zijn, zij moet dan noodwendig uit den eenen of anderen dodelijk vernijnigen toestand ontwikkeld zijn; en als zulks in den beginne kon voorvallen, waarom dan nu niet?

Zoodanige wijze van redenering mogt volkomen zuiver zijn, als het bewezen kon worden, dat de toestanden die op deze aarde bestaan hebben, altijd dezelfde zoo als thans waren, maar de waarheid is, wij weten b drofel weinig van de natuurlijke toestanden welke op de oppervlakte der aarde bestonden, toen levende organisen en die daarmit ontstane ziekten, het eerst een werkelijk bestaan erlangden. Het eerste hoofdstuk van Genesis meldt ons, dat alle levende wesens een begin hadden; doch het geeft ons geen berigt aangaande de orde welke het Opperwezen in Zijn groot scheppingswerk gevolgd heeft.

Welke dan ook al de toestanden mogen geweest zijn, die het eerste geval van den Droes deden ontstaan, zoo komen de geneeskundigen en mannen der wetenschap algemeen overeen, dat de Droes en dergelijke besmettelijke ziekten thans niet uit haar zelve ontstaan. Het moge, in vele gevallen, verschilleud zijn om de bron der besmetting na te gaan, omdat de zaden der ziekten evenees als de zaden der planten gedurende een onbepaalden tijd verborgen kunnen blijven, en, aan slechts een werktuigelijk bestaan verkrijgen, wanneer de toestanden die hen omringen voor hunne ontwikkeling gunstig zijn.

Ik weet van gevallen waarin de Droes in het systeem van dieren verborgen lag gedurende een tijd van negen maanden. In vele gevallen heb ik paarden gezien die volkomen gezond schenen te zijn, en misschien een eenvoudige koude vatten, of een of ander gering ongeluk overkwamen, die het noodig deed worden ze gedurende een paar dagen niet te laten werken. Als ik hen na verloop van dien tijd ondersocht, in de verwachting van ze weder naar hun gewone werk te kunnen terug zenden, dan bevond ik dat zich de Droes of Paardenschurft bij hen ontwikkeld had. De Droes ontwikkelde zich in deze gevallen niet door de gevatte koude of een kwetsuur, zoo als velen gereed zijn te gelooven, doch de ziekte lag in de gestellen dezer dieren verborgen en er mankeerde slechts eene koude of een kwetsuur aan om hun levenskrachten te doen afnemen, en de Droes of Paardenschurft in staat te stellen zich te openbaren in *verschijnselen*.

De Droes ontwikkelt algemeen zijne verschijnselen langzaam en veinjnig, buiten en behalve wanneer hij eenige der bovengenoemde ziekten volgt. Men zal bemerken, dat het paard bij de geringste blootstelling aan koude, of onmiddelijk na het drinken van water, eene koortsrilling overvalt. Wanneer men hem ferm betast en met den hand voor- en achterwaarts strijkt, dan zal men vinden dat het vel vast aan de ribben zit, of zoo als men zulks noemt, "ribvast zit."

Wanneer het paard aan het werk is en voornamelijk onmiddelijk na hij van eene reis komt, zal men eene meer dan buitengewone ontlasting van vocht uit een of beide neusgaten bemerken, gewoonlijk het eerst uit het eerste en dat wel het linkerneusgat. Deze ontlasting zal langzamerhand vermeerderen en wanneer men de klieren die tusschen de tanken van het onderste kaakbeen ondersoekt, dan zal men of het eene of beiden gezwollen vinden, en algemeen zal er van afhangen of de ontlasting van het eene of beide neusgaten geschiedt. De klierawelzels zijn zeer hard, en er zijn geen teekenen voorhanden dat zij "eene puist vormen" en openbreken en een zeer sterke pleister zal ze somtijds een weinig kleiner maken; doch zij verdwijnen zelden, zelfs niet voor eenen tijd. Wanneer ze met een lancet of mesje geopend worden, dan is het geen etter dat uit die harde gezwollen klieren vloeit, maar eene geel vonkelend uitzinde vloeistof.

De ontlaste stof uit de neusgaten is in 't eerst dun en heeft eene vale leichtige kleur, en wordt langzamerhand dikker en kleveriger en hecht zich zeer vast aan de randen der neusgaten. Naarmate de ziekte toeneemt zal men een snuivend geluid vernemen, wanneer de lucht op en neer door de neusgaten gaat. Wanneer men dan de neusgaten open maakt, zal men een snuivend geluid vernemen, wa neer men meestal een of meer zweren aan den binnenkant der neusgaten zal vinden. Misschien zijn ze met korsten of schurft overdekt, waaronder, wanneer men ze met een stukje of zoiets afhaalt, men de kankerachtig uitsiende zweer zal ontdekken. Als gij dus een of beide klieren gezwollen en hard vindt, een dikachtig grijs uitziend ontlastende stof uit een of beide neusgaten en zweren aan den binnenkant van het overeenkomstig neusgat of neusgaten ziet, dan kunt gu u verzekerd houden een geval van Droes voor u te hebben.

Indien *schurftknoppen*, zoo als zij genoemd worden, zich op een der pooten of andere gedeelten van het ligchaam mogten vertoonen, die zelfs met eene ligte ontlasting uit de neusgaten vergezeld gaat, dan mo t ge toch niet aarzelen zoodanig dier af te keuren. Schurftknoppen komen veel vuldig op de pooten voor, en gij zult de aderen en bloedvaten van den binnenkant van den oksel of de dij zien, en het zalve van afhangen of het een voor- of achterpoot is, dat zij gespannen of gezwollen zullen zijn. Paardenschurft is wezenlijk dezelfde ziekte als de Droes; de een zal door inenting even gevaarlijk als de andere voor andere paarden zijn, ofschoon zij niet zoo doodelijk is.

De eenige zieken die men misschien door een missing voor den Droes zal houden, zijn "De Nieuwe Ziekte en Snotsiekte."

In de "nieuwe ziekte" ontwikkelen zich de verschijnselen zeer snel; het dier ziet er siekelijk uit, de keel wordt zeer, dat ook door moeijelijk slikken, voornamelijk van koud water wordt aangeduid, waarvan eene hoeveelheid gemeenlijk door de neusgaten zal terugkeeren. Als er een gezwel zich tusschen de ondersta kaken vertoont, dan wordt het gewoonlijk zoo groot, dat het de geheele ruimte opvult en eindelijk openbreekt en een geel uitsiende stof ontlast, die in vele gevallen een zeer onaangename reuk van zich geeft. De stof die uit de neusgaten loopt, vertoont zich in het begin en komt meestal uit beide neusgaten, en is eene geelachtige stof en vloeit dikwijls, elke keer als het paard niest of hoest, in groote hoeveelheden uit zijn neus. In zeer giftige gevallen ondervindt het dier, wanneer het gezwel groot is, eene aanmerkelijke moeite om zijn adem te halen.

De snotzi-kte of keelwratstopping is eene aanhoudende ontlasting uit eene of beide neuszaten, die of uit een giftige zware verkoudheid of de nieuwe ziekte ontstaat. De holligheden of holle plekken die in de aangezichtsbeenderen liggen en die met de keelkamers gemeenschap hebben, worden met stof gevuld, en verzamelt terwijl zij gesloten zijn die stof die zich niet geheel ontlasten kan, waardoor het eene voortdurende bron van prikkeling wordt en er nieuwe stof ontstaat.

De snotziekte, zooals ik reeds gezegd heb, is altijd aanhoudend, en of uit eene of beide neusgaten loopt de stof.

Terwijl het paard bezig is te drinken of na het lang en zwaar voor een rijtuig getrokken heeft, loopt dit vocht in groote hoeveelheden uit den neus en ziet er gewoonlijk wit en geschift uit en komt met stukken en brokken te voorschijn, nademaal in den Droes de reuk zel'en hinderlijk is, of dan wel wanneer de ziekte op haar ergst is en de beerdeten aangetoken zijn. Er is in de snotziekte nauwelijks eenig gezwel der klieren tusschen de takken der onderkaken. Dus is het verschil tusschen de snotziekte en de Droes, dat in den Droes de klieren gezwollen en hard zijn en in de snotziekte niet. In den Droes ziet de ontlastte stof er vaalachtig dik uit en klit ze aan den kanten der neusgaten vast, en heeft nauwelijks een onaangenamen reuk. In snotziekte ziet de ontlastte stof er wit en geschift uit en komt in draden of stukken uit en heeft dikwijls een onaangenamen reuk. In den Droes heeft men kankerachtige verzweringen aan den binnenkant van het neusvlies. In de snotziekte niet.

BEHANDELING.

De wetenschap is er tot nog toe niet in geslaagd een geneesmiddel voor den Droes, dat altijd baat vindt, te ontdekken. Men kan dikwijls de ontlasting der stof uit de neusgaten tegen gaan, en tijdelijk de harde en gezwollen klieren kleiner doen worden, doch het is nog niet bewezen dat ooit iemand het op zich genomen heeft te bewezen dat hij in staat was deze ziekte uit het systeem uit te roeijen; en wegens eene zeer groote ondervinding die ik van deze ziekte heb, ben ik ten volle overtuigd, dat, zoodra er kenteekenen van zulk een geval voorhanden zijn, het niet alleen de veiligste maar ook de voordeeligste manier van handelen is, om het aangestoken dier dadelijk te slagten. Eene maatschappij die ooglinkend zulk eene ziekte in haar midden laat voortduren, met eene wet voor zich, waardoor men met kracht zoodanig geval kan behandelen, als men die wet maar wil toepassen, is om er het allerminst van te zeggen, zeer onverschillig voor hare eigen belangen.

In de behandeling der nieuwe ziekte, moet het doel van den persoon die ze behandelt, zijn, om het gezwel tusschen de onderkaak zoo spoedig a's mogelijk is een puist te doen worden, het zij door er warme pappen op te leggen, of ze met wagensmeer of een mengsel van vet en teer, te bestrijken. Waar het gezwel zacht is, open het dan terdege met een lancet of mes, en wasch het gedurende een paar dagen schoon uit. Haast u de ontlasting der stof uit de neusgaten te bevorderen door den kop met iets te bewasemen. Een zeer goed plan met een bedaard paard bestaat hierin om eenigen blauwegrombladeren te nemen en ze in een emmer kokend water te doen; dan de emmer in een grooten zak te plaatsen en de krop van den zak over den neus van het paard te trekken. Sommigen denken dat 't niet onwaarschijnlijk is dat hij de man was die Dingsdag avond op de koets heeft gevuurd. 't Zou goed zijn om een oog in het zeil te houden voor dien sinjeur. 't Is echter niet noodig om te denken dat 't werkelijk een struikroover was, die op de koets gevuurd heeft, daar er kort te voren een dronken kerel bij Engelmohr geweest was die daar reeds eenige revolverschoten gelost had en toen in de rigting van Jukscheirivier was, gereden. Bovendien getuigt de onhandige wijze waarop de kerel is te werk gegaan niet voor de meening dat hij een struikrover was. 't Zou echter goed zijn om bij Engelmohr ondersoek te doen en den dronken sinjeur van Dingsdag avond in handen te krijzen, indien 't mogelijk is.

"Met uitzondering van een klein buitje eergisteren en gisteren namiddag—niet genoeg om het stof vast te leggen—hebben wij deze maand nog geen regen gehad. De hitte bij dag, vooral van daag, was ontsettend, en als er niet spoedig regen komt verwachten wij een schralen mielieoogst in het volgende jaar, daar de Kaffers op hunne drooge landen geene mielies kunnen zaaijen.

Verleden jaar, ongeveer in de maand Augustus, werd de heer J. Sussens, transportrijder, op of in de nabijheid van het Delzonbaasche pad, digt bij de vereeniging van de Pongola en Sutsurivieren, doodgeschoten. Het lijk is eenigen tijd geleden digt bij genoemde plaats gevonden. Het lag begraven in een gat, gewikkeld in kombaarsen en is door twee der nabestaanden onmiddelijk herkend en daarop naar Pret ria vervoerd, waar het stoffelijk overschot eergisteren werd ter aarde besteld. Er bestaan zware vermoedens tegen een blanke, die den heer J Sussers destijds op zijn tocht vergezelde, doch deze persoon bevindt zich nog steeds op vrije voeten. Waarschijnlijk zal later meer van deze zaak worden vernomen.

In de laatste twee afgeloopen weken waren het heerlijke dagen voor de Ned. Herv. Gemeente van Pretoria, door een bezoek van den dienstdoenden leeraar van de Ned. Herv. Kerk in de Z. A. Republiek, Ds. G. W. Smits. Er waren ongeveer 90 wagens bijeen en de kerkplaats geleek wel iets op een Boerenkamp. Er werden 30 jonge lidmaten aangenomen, 36 kinderen gedoopt en een 40tal nieuwe leden, die terugkwamen van de Vereeniging der Kerk, sloten zich aan; zoodat de Herv. Gemeente in het district Pretoria thans bestaat uit 1,000 lidmaten. Een leeraar werd beroepen met algemeene stemmen voor de beide Herv. Gemeenten van Standerton en Pretoria en, indien door de Herv. Gemeente van Middelburg gewild, ook voor deze. Er is besloten op de kerkplaats Rhenosterpoort, district Pretoria, zoo spoedig mogelijk een nieuw kerkgebouw voor de Ned. Herv. Gemeente te stichten, aangezien het oude kerkgebouw slechts eenderde van de Herv. Gemeente kan bevatten.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN [INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEBRACHT WORDEN.—RED.]

EENE VRAAG.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Zou het niet beter wezen, om zoovel doenlijk op een vorigen Zondag af te kondigen wie op den volgenden zal preeken, zoodat wij het droevig schouwspel bespaard mogen worden, dat sommige menschen de kerk uitstappen, als er onverwachts iemand opireedt die niet naar hun zin is?

W.

DE PAARL-PRETORIA GOUDMIJN MAATSCHAPPIJ.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Als onpartijdige en buitenstander kan ik niet anders dan zeggen dat het mij bitter bedroefd heeft dat ook in deze zaak alweer verdeeldheid onder Afrikaanders heerscht. Kan ons arme volk dan niets ondernemen zonder dat er tweedragt in het spel komt? Ik heb de correspondentie van weerskanten gelezen, en moet bekennen, dat ik meer waarde hecht aan wat mannen die over zulk een gewigtige zaak onder hun naam schrijven zegger, dan alles wat door naamlooze schrijvers vertelt werd. Bovendien heb ik zelf de gunstigste tijding uit private bronnen van de plaats "Langlaagte" vernomen. Ik wil liever niet reggen welken indruk het schrijven tegen de oprigting der Paarl-Pretoria Maatschappij op mij maakt heeft, anders moest ik harde woorden gebruiken.

GEEN BELANGHEBBENDE IN DIE MAATSCHAPPIJ.

EEN WOORD TOT ALLE AFRIKAANDERS.

Z. A. Republiek, 17 November 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Gun mij s. v. p. een plaatsje in uw veel gelezen blad voor onderstaande, hopende dat zij zulks in uw eerstvolgende uitgave zult publiceren.

Daar er niet lang geleden een hatelijk stuk tegen het Paarlsche Syndicaat en het goud te Langlaagte in uwe kolommen verschenen is, en genoemd stuk waarschijnlijk vele Afrikaanders afgeschrikt zal hebben aandeelen te nemen in de "Paarl Pretoria Goudmijn- en Exploratie Maatschappij" en ik bevreesd ben dat zij van die gelegenheid niet gebruik zullen maken om aandeelen te nemen in genoemde Maatschappij en alzoo te profiteren bij de goudontdekkingen, maar dat de meeste aandeelen door vreemlien en dezulken die ze minder noodig hebben, genomen zullen worden, en het later blijken zal dat de AFRIKAANDERS al weer *te laat* waren in dezen, zoo gevoel ik mij gedrongen (al is het reeds ter elfder ure) mijne landgenooten op te wekken toch niet achter te blijven, maar zooveel aandeelen te nem

Paarlsche Brandassurantie en Trustmaatschappij.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN EENE

KOSTBARE WIJNPLAATS, VAATWERK, ENZ.,

Te Klapmuts, Afdeeling Stellenbosch.

In den Insolventen Boedel van JOHANNES NICOLAAS PHILLIPPUS MARAIS.

Op Vrijdag, 26 November aanst.,

ZAL publiek worden verkocht op de Plaats zelve :—

1. **VASTGOED**. De kostbare Plaats "GOOD SUCCESS," gelegen te Klapmuts, drie kwart uur rijdens van het Klapmuts Spoorweg Station, beplant met een fraaijen Wijngaard van omtrent 150,000 Stokken, een groot aantal Vruchten- en andere Boomen, met goede Zaailanden en Veeweide, en volop Water. De Gebouwen bevatten fraai Woonhuis onder Dubbbele Verdieping, grooten Wijnkelder, Bediendenvertrekken, Stallen, Kralen, Schuren, enz., alles in goede orde.

2. **LOSGOED**. 7 Stukvaten, 3 Leggers do., 17 Kuipen, 13 Pijpen en Okshoofden, Trap- en Onderbalie, 2 Ossenkarren, 4 Ploegen, 2 Cultivators, Eggen, 2 Brandewijnketels, Kelder- en Boerderijgereedschap, 40 Leggers Wijn, 4 do. Brandewijn, 2 uitmuntende Karezels, enz., enz.

BONUS! BONUS!!

F. J. BROERS, J. J. DE VILLIERS, } Gez. Curatoren.

Paarl, 15 November 1886.

De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

Op bovenstaande Verkooping zal nede worden verkocht al het LOSGOED tot den Insolventen Boedel van DANIEL DU TOIT MARAIS toebehoorende.

J. J. DE VILLIERS, A.P. zn., Eenig Curator.

Z. A. Associatie voor de Administratie en Bereddering van Boedels.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Vaste en Losse Goederen,

In den Insolventen Boedel van HERMANUS ADRIAAN VAN ZIJL, van Droogerivier, Clanwilliam.

Op Vrijdag, 3 December aanst.,

TE 10 URE V.M.,

ZAL worden verkocht te "**GOUSBLOEM**," de woning van den Insolvent, het volgende

VASTGOED:

1. ZEKER AANDEEL in de welbekende Eeuwigdurende Erpachtplaats "DROOGERIVIER," genaamd "GOUSBLOM," gelegen in het Veldkornetschap Langevallei, in de Afdeeling Clanwilliam, groot in hare geheele uitgestrektheid omtrent 4,600 Morgen.

2. ZEKER AANDEEL in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd "KRUISFONTEIN," gelegen in de Afdeeling Piquetberg, groot in hare geheele uitgestrektheid omtrent 11,900 morgen.

3. ZEKER AANDEEL in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd "OLIPHANTSRIVIER," gelegen in her Veldkornetschap Mond-van-Oliphantsrivier, Afdeeling Clanwilliam, groot in haar geheele uitgestrektheid omtrent 14,011 Morgen.

4. ZEKER AANDEEL in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd "KALEKAMMA," gelegen als boven, groot in haar geheele uitgestrektheid omtrent 17,694 morgen.

5. ZEKER AANDEEL in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd "KAROOVLAKTE," gelegen als boven, in haar geheele uitgestrektheid omtrent 3,531 morgen.

6. ZEKER AANDEEL in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd "KONAGHSBERG," gelegen als boven, groot in haar geheele uitgestrektheid ongeveer 3,000 morgen.

7. ZEKER AANDEEL in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd "KLIPHEUVEL," gelegen als boven, groot in hare geheele uitgestrektheid omtrent 5,957 morgen.

De bovengemelde Plaatsen zijn zoo wijd bekend dat geen verdere omschrijving noodig is.

LOSGOED:

LEVENDE HAVE.

12 Merries, 2 Trekpaarden, 1 Bul, 20 Stuks Aanteelvee, 100 Bokken en Schapen, 10 Varkens, 1 Struisvogel, enz.

BOERDERIJGEREEDSCHAPPEN.

1 Bokwagen, 1 Schotsche Kar, 1 Wagen, 1 Dubbele- en 2 Enkele Voor Ploegen, 1 Egge, Tuigen, Jukken, Riemen, Stroppen, enz., enz.

C. M. FRYER, WM. F. STAMPER, } Gezamenlijke Curatoren.

Kaapstad, No. 6, Kerkplein, 16 November 1886.

C. M. FRYER, AFSLAGER.

JAMES ROBERTSON,

BIEDT TE KOOP AAN TEGEN LAGE PRIJZEN

LOODEN PIJPEN, ½ tot 2 duim
GESLAGEN IJZEREN PIJPEN, ½ tot 2 duim
GEGOTEN PIJPEN, tot 6 duim. **AARDEN PIJPEN** tot 12 duim
DAM SLUIZEN, "Centrifugale" Pompen
KRUIWAGENS, WIJNGAARD SCHOFFELS
SIKKELS, ZEISEN.

ALSOOK,

BRANDRAM'S BLOEM VAN ZWAVEL,

IN 'T GROOT EN KLEIN.

IJzer- en Hardewaren Pakhuizen,

PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

GEORGE FINDLAY & CO.,

BIEDEN NU AAN

TEGEN VERMINDERDE PRIJZEN:

BRANDRAM'S BB BLOEM VAN ZWAVEL.

WINGERD SCHOFFELS, Spuiten
CRADLE ZEISEN, Sikkels
VELD- en TUINHEKKEN
BLADKOPER, Geel do.
KOPEREN KETELS, Hoofden en Bodems
GEEL KOPER SOLDEERSEL, Blik
ROTSZOUT, voor Vee

SCHAAPSCHAREN, Struisveer-Scharen
McDOUGALL'S SCHAPENDIP
DAMSCHRAPERS, Pijpen voor Dammen
SLUISKRANEN, voor Dammen
REUZEL OLIE, Verf, Olie, Olijfolie
GEMENGDE VERF, gereed ten gebruike
WIJNPOMPEN, Gomelastieken Pijpen.

IJzerpakhuis, 15 Gravestraat, Kaapstad.

Een Kapittel van Ongelukken.

DE volgende Ongelukken toonen het gevaar waaraan alle klassen zijn blootgesteld, en op de behoefte die er bestaat om zich tegen ongelukken te assureeren

DE HEER E. A. JONES.—De Kar waarin hij zat sloeg om te Baviaans Kloof, en hij bezeerd zijn been. Hij was geassureerd in de Commercial, en ontving £25 als vergoeding.

DE HEER WHITE.—Sneed zich in den arm door het barsten van een Sodawater Bottel. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £13 15s. als vergoeding.

DE HEER W. S. SMITH.—Stootte zijn scheen terwijl hij een trap opklom. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £37 10s. als vergoeding.

DE HEER CAMPION.—Bezeerde zijn been terwijl hij uit varen was. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £10 als vergoeding.

DE HEER M. SMUTS.—Had zijn schouder ontwricht terwijl hij voetbal speelde. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £8 als vergoeding.

DE HEER MUDIE.—Brak zijn enkel door het omslaan van een Kar. Was geassureerd in de Commercial en ontving £27 als vergoeding.

DE HEER C. REX, een Boer.—Een beet van een paard. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £5 als vergoeding.

DE HEER LANCE.—Bezeerde zijn voet onder het wiel van een kar. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £4 6s. al vergoeding.

DE HEER C. MARAIS.—Bezeerde zijn voet onder een kar. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £2 2s. als vergoeding.

DE HEER FRANK WEBBER.—Bezeerde zijn voet met een spoorwegongeluk nabij de Oran Rivier.—Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £25 als vergoeding.

Voor ongelukken in het dagelijksch leven verassureert de

COMMERCIAL ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ (BEPERKT), TE KAAPSTAD.

DIRECTEUREN

WM. BERG, Voorzitter. | L. WIRNER, L.W.V. Vice-Voorzitter.
J. W. ATTWELL | D. P. KRIJNAUW
H. C. VAN BREDA | P. MARAIS
E. J. EARP.

Voor Prospectussen en Aanzoeken voor Assurantie vervoege men sich bij de Agenten in al de voornaamste Steden of bij

A. W BROOKE SMITH, Secretaris.

GRAVEN! VORKEN! GRAVEN!

DE WAAL EN DE KOCK,

24 BURGSTRAAT, KAAPSTAD

LANDEN NU

GRAVEN.

PARKES, Kaapsche, Diamond, Shamrock, Socket & Strapped
LYNDONS Patent—LUCAS' Kaapsche, Socket, enz., enz.,

SPITVORKEN.

4, 5 en 6 Tanden, Superieure qualiteit.

LEDEKANTEN.

Katels, Fransche, Halfkap, Vollekap, Tent.

Timmermans, Wagenmakers en Smidsgereedschappen

De allerbeste qualiteit tegen verminderde Prijzen.

ASSEN EN VEEREN.

Kar, Wagen, Schotsche Kar, Cab-, enz.

EN EEN GROOTEN VOORRAAD

ALGEMEENE IJZERWAREN.

MEUBELEN MEUBELEN MEUBELEN

DE GROOTSTE VOORRAAD IN ZUID AFRIKA, SUPERIEUR KOLONIAAL GEMAAKTEN

De beste waarde voor het geld in de Kolonie.

D. ISAACS & Co.

VOORKAMER SETS—Elegantie en Sterkte Vereenigd

D. ISAACS & Co.

EETKAMER SETS—Massief en Substantieel.

D. ISAACS & Co.

SLAAPKAMER SETS—Van verschillende Houtsoorten en Patronen.

D. ISAACS & Co.

LEDEKANTEN—Onvergelijkelijk in qualiteit en Prijs.

D. ISAACS & Co.

TAPIJTEN—Axminster, Brusselsche, Tapijtwerk, Kidderminster, enz., de laatste Modes en Kleuren.

D. ISAACS & Co

OVERTREKSELS VOOR MEUBELEN—Zijden, met figuren, Tapijtwerk, Cretonnes, Repps, Pluis, enz. de Nieuwste Patronen.

D. ISAACS & Co.

Het Goedkoopste Handelshuis voor Meubilair, IJzerwerk, Porcelein Goed, Aardewerk, Glaswerk, Messenwaren, Pleetwaren en alle andere Huishoudelijke Benoodigdheden.

D. ISAACS & Co.

Alle Artikelen zijn in duidelijke Cijfers gemerkt tegen Netto Prijzen, voor Contant.

VERTOONKAMERS:

86, 88, 90 en 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag postvrij toegezonden.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den Heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzijtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een hulsmiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree- en Korte marktstraten, Kaapstad

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder desselfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet besitten.

A. Fergusson & Co.'s BREADALBANE Highland Whiskey

Robertsons's Scotsche Whiskey en andere welbekende merken

Calcutta Produkten van iedere soort, waaronder Olie, Zakken, Tamarinden, Rijst, Salpeter, enz., enz.

Keurig assortiment Cigaren

Klappertjes

Brandram's beste B.B. Bloem van Zwavel

Vol assortiment Oliewaren.

J. C. STEIJTLER & CO.

ZUID AFRIKAANSCHE

BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

van KAAPSTA (Beperkt).

KANTOOR: ST. GEORGE-STRAAT, KAAPSTAD.

Ingeschreven Kapitaal - - - £42,500
Reserve Fonds - - - - - 4,500

DIRECTEUREN:

A. D. KRYNAUW, Voorzitter.
W. SEARLE, Vice-Voorzitter.
H. C. MYBURGH | H. J. DE WET
J. B. BUISSINNE. | DR. ROUX.
A. VAN DER BIJL.

AUDITEUREN:

G. H. MOLLER en J. W. S. LANGERMAN

AGENTUREN in al de voornaamste Steden in de Kolonie **VOORSTELLEN** voor de Verzekering van Vast- en Losgoed tegen isiko van Verlies en Schade door Brand dagelijks overwogen en beantwoord,

W. J ASHBURNHAM, Secretaris.

EQUITABLE

Brandassurantie en Trustmaatschappij,

OPGERIGT 1844.

DIRECTEUREN:

WelEd. heer W. G. ANDERSON, Voorzitter.

DE WEL-EDELE HEEREN

H. BEARD. | J. L. M. BROWN. | L. J. CAUVIN.
L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A., | W MARSH. | J. A. REID.
H. K. TREGOLD. | G. SICHEL.

Brandassurantie van iedere soort door de Kolonie, den Vrijstaat en de Transvaal zonder verwijl gesloten tegen billijke premiën.

N.B.—Woonhuizen Geassureerd tegen zeer Lage Prijzen.

Prompte Betaling van Vorderingen.

Agenturen opgerigt in al de voornaame Steden en Dorpen in de Kolonie en omliggende Staten.

Voogdijbezigheid van elke soort ondernomen tegen Liberale Termen.

LET OP HET ADRES:—

Equitable Brandassurantie en Trustmaatschappij
ST. GEORGESTRAAT, KAAPSTAD.

W. Y. ELDRIDGE, Secretaris.

AAN GRAANBOEREN.

De Commercieele Assurantiemaatschappij, Beperkt, van Kaapstad,

(KAPITAAL £250,000),

VERASSUREERT Graan- en Hooimijten, Woonhuizen, Vee en Boerderijgereedschappen tegen Brandschade, tegen voordeelige voorwaarden.

Voor Voorstellen en Koers doe aanzoek bij

AGENTEN:

LINDENBERG & DREYER, Durbanville.
BRODZIACK & Co., Malmesbury.
S. J. VAN DER SPUY, Paarl.
STEPHAN BROS., Roode Baai en St. Helena Baai.
H. A. FAGAN, Tulbagh.
BAUMANN & Co., Ceres.
J. H. WALKER, Stellenbosch.
E. C. EMMETT, Swellendam.
C. J. N. DEMPERS, Caledon.
J. DANVERS & Co., Bredasdorp.

Boeren en andere Personen kunnen ook verassureerd worden tegen Levens- en Ligchaamsongelukken tegen schappelijke Koers van betaling.

A. W. BROOKE SMITH, Secretaris.

DE WESTELIJKE PROVINCIE

ADMINISTRATIE en TRUSTMAATSCHAPPIJ

(BEPERKT.)

KANTOOR: HOEK VAN DE WALE- EN DE NIEUWESTRAAT

(Tegenover het St. George's Kathedraal, Kaapstad.)

DIRECTEUREN

De Wel-Ed. Heer P. MARAIS (Voorzitter).

De Wel-Ed. Heer D. P. KRIJNAUW | De WelEd Heer H. K. TREDGOLD
" " J. C. SMITH | " " G. SICHEL
" " CHARLES LEWIS, L.W.V. | " " MELK ROUX.

CURATOREN

De WelEd. Heer D. P. KRIJNAUW | De WelEd. Heer J. C. SMITH.

AUDITEUREN

De WelEd. Heer W RAWBONE | De WelEd. Heer S. TWYCROSS.

DEZE MAATSCHAPPIJ ONDERNEEMT:

1. Het spoedige te gelde maken en Liquideren van Insolvente en Geassigneerde Boedels.
2. De Administratie van Testato en Intestato Boedels.
3. De Agentuur voor Personen die de Kolonie verlaten.
4. Het Beleggen van Geld op Verband op Vastgoed of andere Goede Geapprobeerde Securiteit.
5. En algemeen het ondernemen van alle Agentschap en Voogdij Bezigheid die haar mag worden toevertrouwd.

Alle zaken aan de Maatschappij toevertrouwd zullen dadelijke en zorgvuldige attentie erlangen.

MERRINGTON, Secretaris.

RHEUMATICURO.

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel tegen Jicht, Rheumatiek en Rheumatische Jicht, niet moedefeilt, en ook een zeker geneesmiddel is tegen Rheumatische Koorts, Rheumatische Hoofdpijn, Heup- en Lendenjicht en Zinkings.

Het volgende Getuigschrift is uit honderden andere uitgezocht:—

Steynsburg, 25 Jan. 1866.

Waarde Heer,—Negen maanden geleden heb ik per brief van de goede uitwerking van "Rheumaticuro" getuigd. Ik ben 60 jaar en heb 23 jaar lang geleden aan Chronische Asthma en Rheumatiek, en hebbulp gezocht bij vele Geneesheeren en alles zonder baat beproefd, en had alle vertrouwen verloren in menschelijke hulp in mijn geval, tot ik eindelijk Rheumaticuro probeerde, en nu zijn mijn zinkings, rheumatiek, en pijn in hoofd en aangezigt geheel verdwenen, en wordt het nieuws algemeen verspreid dat "Ou meester VAN ROOY amper heel te maal gesond was van die wonderlijke medicijn", wat ook het geval is. Ieder die haar probeerd heeft beveelt haar aan.

De heer JACOB VAN ZIJL, van Viakfontein, is genezen van wat een bijna ongeneeselijk geval van Rheumatiek en Jicht scheen. Nooit, zegt zijn moeder mij, is er een erger geval geweest. De eerste dosis deed den lijdenden jongen man rustig slapen, met de medicijn werd voortgegaan, en schoon zijne buren en vrienden mij verzekerden dat hij niet verwacht werd te blijven leven, *heeft hij mij sints tweemalen* bezocht en getuigd van de goede uitwerking van de RHEUMATICURO en PILLEN.

De oude heer VAN DER WALT, van Reddersburg, is genezen met één bottel.

De heer A. COETZEE, Brandvallei, Middelburg, K. K., kreeg onmiddelijk verlighting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, Wonderboom, Burgersdorp, zijn ook genezen.—De uwe J. C. VAN ROOY.

Verkrijgbaar bij bijna alle Apothekers en Winkeliers in de Kolonie; of direkt per post, franko, tegen 3s. 6d. per bottel, kontant met order, van den eenigen Eigenaar, JAMES JONES, 46, Langestraat, Kaapstad.—PRIJZEN IN GROOT OPAANZOEK.

Van Noorden & De Villiers,

AFSLAGERS, COLLECTEURS,

Generale en Wets-Agenten

VENDU-KAMERS:

STRAND-STRAAT, KAAPSTAD.

MALMESBURY

Executeurskamer en Voogdijmaatschappij.

OPGERIGT IN OCTOBER 1864.

INGELIJFD BIJ ACTE VAN PARLEMENT No. 34, 1884.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer H. G. GREEFF, Voorzitter
" " T. A. J. LOUW, L.W.V.
" " G. W. D. RUST
" " F. C. LOCHNER
" " Js. HODGES
" " A. G. WATERMEYER
" " P. RYAN.

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

H. COSNETT. | H. R. B. GREEFF.

B. WETHMAR, Secretaris.

Directeuren vergaderen elken DINGSDAG voor het doen van Bezigheden.

Koloniale Weeskamer en Trus Maatschappij.

OPGERIGT DEN 31sten MAART 1856.

Kapitaal £20,000

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waarto dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren Trustersen Agenten.

DIRECTEUREN

De Wel-Ed. hr. E. LANDSBERG, Voorzitter.
" " L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A
" " C. A. FAIRBRIDGE.
" " PAUL DE VILLIERS,
" " C. T. VOS.
" " C. M. BERNARD.
" " J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN.

De Wel-Ed. Heer D. P. KRYNAUW.
" " T. A. J LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*Het Collegie van Directeuren van de Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*

☞ De Insolventie-Tak zal bestiert worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

WAARBORG TAK.

Ter Waarborging van de Eerlijkheid, Regtschapenheid en Getrouwheid van Personen in Betrekkingen van vertrouwen.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 Ure, tot het verrigten van bezigheden.

Kantoor.—Kamer Gebouwen, 3, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

De Paarlsche Bank.

PAARL.

OPGERIGT, SEPTEMBER 1852.

Nominaal Kapitaal... ... ... £41,430
Opbetaald Kapitaal... 13,810
Reservefonds 11,810

DIRECTEUREN:

Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voorzitt
" " GIDEON JOUBERT, W.Zoon.
" " SEB. V. VAN NIEKERK.
" " JACS. J. BLIGNAUT.
" " A. J. MARAIS, J.Zoon.
" " P. J. MALHERBE, GEO.Zoon.
" " GIDEON J. MALHERBE.
" " F. J. HUGO, SR.
" " M. D. MALHERBE, SR.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita; het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent Kaapstad: *Union Bank.*

J. J. F. LE ROUX, Kassier.

"DE PROTECTEUR"

BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

Opgerigt den 29sten September, 1838

KAPITAAL £70,000.

DIREKTIE:—

De heer PAUL DE VILLIERS, President.
" " CHARLES TORRIANO VOS, Vice-President
En de WelEdele heeren

J C HOFMEYR, | J H HOFMEYR, JJzn.
F J B LANGERMAN, | J C WESSELS,
W S DARTER, | ISAAC P H VAN DER POEL.
E MYBURGH,

De heer G W STEYTLER, } Auditeuren.
" S V HOFMEYR. }

J. DE KOCK, Secretaris

ISAAC HORAK DE VILLIERS,

PROCUREUR, NOTARIS PUBLIEK,

Conveyancer en Gezworen Translateur

BIJ 'T HOOG GEREGTSHOF.

Kantoor: No. 19, ADDERLEYSTRAAT KAAPSTAD.

Gedrukt en uitgegeven door JAN RICHTER handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & RICHTER, Greentepleln, Kaapstad